Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 183 (2185) ♦ Субота, 2 жовтня 1999 року ♦ Ціна договірна

2 жовтня

✔ *1907 р. Народився Іван Багряний, український поет, письменник, автор романів «Тигролови», «Сад Гетсиманський» та ін.*

✔ *1990 р. У Києві на майдані Незалежності розпочато голодовку студентів з вимогою відставки уряду й непідписання Україною нового Союзного договору.*

Дорогі наші вчителі! Шановні працівники освіти!

Від імені Верховної Ради України сердечно вітаю вас із великим, світлим, радісним святом — Днем працівника освіти!

Щира подяка вам за те, що в складних умовах сьогодення ви самовіддано продовжуєте почесну справу і сприяєте становленню високоосвіченого покоління демократичної України нового тисячоліття.

Завдяки вашій копіткій праці забезпечується єдність поколінь, зберігаються національні традиції, залишається віра в справедливість і надія на краще майбутнє.

Зичу вам невичерпної енергії, оптимізму, сили у виконанні почесної місії — творіння добра, виховання обдарованої особистості, поширення знань і професіоналізму. Знаходьте істину разом із своїми учнями, вихованцями, послідовниками. Допомагайте їм пізнати себе і світ, думати і творити прекрасне, відкривати невідоме, оберігати народні цінності і українські святині, а також розширювати свою творчу самосвідомість та потенційні можливості. Хай зігрівають ваші серця успіхи і добрі справи ваших учнів!

Упевнений, що ваша наполеглива праця учителя-науковця, учителя-практика, учителя-батька примножить здобутки у підготовці громадян нової — відродженої і розвиненої України.

Бажаю вам міцного здоров'я, довголіття, щастя, творчої наснаги на благо освіти, науки, майбутнього нашої Вітчизни.

З повагою,
Голова Верховної Ради України Олександр ТКАЧЕНКО.

Дружба без політичних проблем та... економічних успіхів

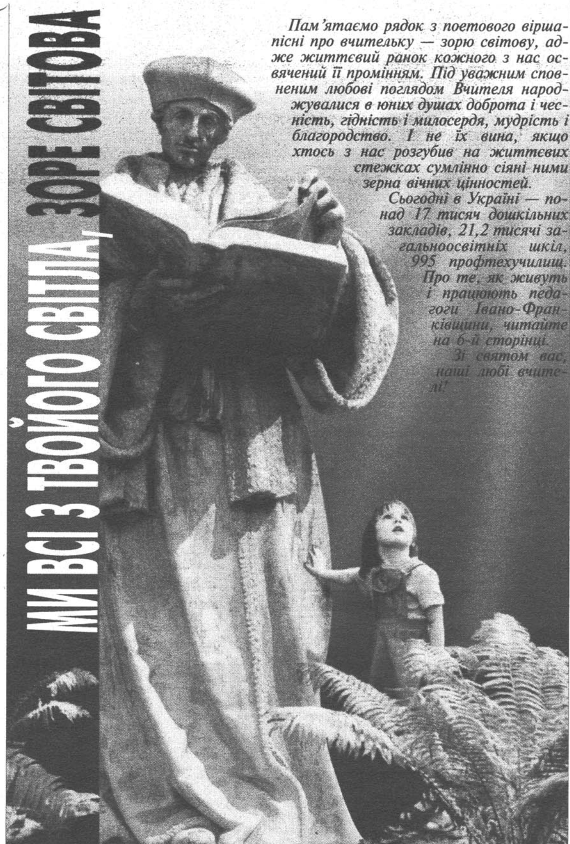
Сьогодні до Києва з офіційним візитом має прибути Президент Грузії Едуард Шеварднадзе. Грузино-українські взаємини за суттю своєю виходять за рамки звичайного двосторонного співробітництва. У Грузії багато хто вважає Україну лідером серед пострадянських державних утворень.

В усякому разі за всіма соціологічними опитуваннями — а в Грузії вони стали дуже модні останнім часом — Україна весь час фігурує в трійці найнадійніших партнерів разом зі США та Азербайджаном.

(Закінчення на 5-й стор.).

ЗАВТРА - ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ

МИ ВСІ З ТВОЙОГО СВІТЛА, ЗОРЕ СВІТОВА

Пам'ятаємо рядок з поетового віршапісні про вчительку — зорю світову, адже життєвий ранок кожного з нас освячений її промінням. Під уважним сповненим любові поглядом Вчителя народжувалися в юних душах доброта і чесність, гідність і милосердя, мудрість і благородство. І не їх вина, якщо хтось з нас розгубив на життєвих стежках сумлінно сіяні ними зерна вічних цінностей.

Сьогодні в Україні — понад 17 тисяч дошкільних закладів, 21,2 тисячі загальноосвітніх шкіл, 995 профтехучилищ. Про те, як живуть і працюють педагоги Івано-Франківщини, читайте на 6-й сторінці.

Зі святом вас, наші любі вчителі!

ЗАВТРА - ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ

! У номер

Будуватимуть ще один саркофаг. У Японії

На заводі з перероблення ядерного палива в японському місті Токаї сталася аварія. Найбільша за всю історію країни. Влада префектури вважає, що припустимий рівень радіації перевищено в 15—20 тисяч разів. Очевидно, на місці трагедії доведеться будувати саркофаг, подібний до того, який споруджено над ЧАЕС (1986 року рівень радіації на атомній станції перевищував норму в мільйон разів). Представництво МАГАТЕ у Токіо схарактеризувало інцидент як «надзвичайно серйозний». Його оцінено 4-м рівнем за міжнародною шкалою INES. Про серйозність катастрофи свідчить і той факт, що оперативний штаб з ліквідації наслідків аварії очолив сам прем'єр-міністр Японії Кейдзо Обуті. Перенесено засідання кабінету міністрів, під час якого планували сформувати новий склад уряду.

(Закінчення на 4-й стор.).

Роз'яснення

Центральної виборчої комісії щодо заборони проведення передвиборної агітації, що супроводжується наданням виборцям безплатно або на пільгових умовах відповідно товарів, послуг, цінних паперів, грошей, кредитів, потерей, інших матеріальних цінностей

Конституція України гарантує громадянам України право брати участь в управлінні державними справами, вільно обирати і бути обраними. Вибори Президента України є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування.

Передвиборна агітація може здійснюватися у будь-яких формах і будь-якими засобами, що не суперечать Конституції України та законам України.

З метою забезпечення реалізації і захисту конституційних виборчих прав громадян при проведенні виборів Президента України, рівності можливостей для всіх кандидатів у Президенти України під час проведення виборчої кампанії Центральна виборча комісія роз'яснює, що відповідно до вимог частини третьої статті 33 Закону України «Про вибори Президента України» забороняється проведення передвиборної агітації, що супроводжується наданням виборцям безплатно або на пільгових умовах відповідно товарів, послуг, цінних паперів, грошей, кредитів, лотерей, інших матеріальних цінностей.

Порушення цієї вимоги Закону тягне за собою кримінальну відповідальність.

XX століття: українські акценти

8-9

Програма телепередач

13-14

○ *Підключено до енергомережі перший блок Південно-Української АЕС.*

○ *У столиці пройшов Перший всеукраїнський з'їзд медичних працівників.*

○ *У поїзді «Москва—Керч» (на залізничній станції в Керчі) знайдено підривний пристрій.*

○ *600 грамів розлитої ртуті було виявлено в приміщенні столичної «Міськодовідки».*

P.S.

Трагедія в Японії — дзвін тривоги

! У номер

Чи то кандидат у Президенти, чи то міністр закордонних справ...

Голова Народного руху, кандидат у Президенти країни Геннадій Удовенко прогнозує, що «в разі обрання Президента від однієї з лівих партій Україна змінить свою зовнішньополітичну орієнтацію».

На зустрічі з послом Ізраїлю Анною Азарі і послом США в Україні Стівеном Пайфером, що відбулася у Верховній Раді, кандидат у Президенти сказав, що нині Україна чітко йде європейським курсом, прагнучи до інтеграції в усі загальноєвропейські структури.

Г. Удовенко також заявив, що не збирається вступати в коаліцію з жодним із кандидатів, як не збирається й знімати свою кандидатуру з президентських перегонів.

Лідер Руху обговорив з послами США та Ізраїлю низку зовнішньополітичних аспектів, зокрема, попросив ці країни підтримати обрання України непостійним членом Ради Безпеки ООН. А. Азарі та С. Пайфер зазначили, що їхні країни поки що не визначилися щодо цього питання, однак погодилися з тим, що Україна має дуже реальний шанс бути обраною до РБ ООН, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Хто боїться відкритих дебатів

На черговий зв'язок з виборцями у відкритому радіоефірі вийшла лідер ПСПУ, кандидат у Президенти народний депутат України Наталія Вітренко. Проект, у якому погодилася брати участь більшість кандидатів у Президенти, започаткували київське «Радіо-РОКС» і «Голос України».

У годинному радіодіалозі Наталія Вітренко з притаманним їй темпераментом відповідала на запитання журналістів і радіослухачів.

І хоча ці запитання здебільшого стосувалися передвиборної програми кандидата, не обійшлося і без полеміки. Чи правда, наприклад, що Наталія Вітренко, коли її оберуть Президентом, звелить закрити кордони, щоб ніхто не міг втекти від відповідальності? На це кандидат у Президенти дала ствердну відповідь. Нова влада, сказала вона, обов'язково попросить декотрих корумпованих співвітчизників скласти звіт за свою діяльність, а щоб вони мали для цього можливість, кордони доведеться тимчасово закрити.

Наталія Вітренко переконана, що авторитет ПСПУ, популярність її програми день у день набирають сили, незважаючи на те, що Леонід Кучма і його команда повністю монополізували електронні засоби масової інформації, а штаби налаштованих проти неї лідерів інших партій розпускають про Вітренко плітки й вигадки.

Кандидат у Президенти Наталія Вітренко закликала інших претендентів на посаду глави держави виступити з нею у відкритих дебатах по телебаченню і не боятися цього. А коли станеться так, що вона вийде у другий тур, то вимагатиме від конкурента обов'язкових відкритих дебатів та поміркує над тим, щоб обґрунтувати це законодавчо, аби «народ бачив і чув, хто перед ним».

Міжнародні спостерігачі поки що тримають нейтралітет

Голова ЦВК Михайло Рябець вручив посвідчення керівникові Бюро демократичних інституцій і прав людини ОБСЄ, главі місії спостерігачів за виборами Саймону Осборну та його заступникові Джеймсу Пір'ю, а також передав їм дванадцять посвідчень для решти членів місії, що представляють Англію, Словаччину, Францію, Іспанію, Австрію, Фінляндію, Норвегію, США і Нідерланди, повідомив «Інтерфакс-Україна».

С. Осборн наголосив, що ОБСЄ вимагає від членів місії дотримання нейтралітету. Тому глава місії ОБСЄ зі спостереження за президентськими виборами в Україні поки що утримується від оцінки подій в Україні, пов'язаних з виборами Президента.

✓ Фотофакт

У Миколаєві при обласній організації Товариства Червоного Хреста відкрито медико-соціальний центр допомоги людям похилого віку.

***На знімку:** голова обласної організації Товариства Червоного Хреста Людмила Краснюк з першими відвідувачами центру.*

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ).

«Ліві, праві, робіть що-небудь!»

На Харківському заводі «Серп і молот»

Хащі великої політики непрохідні для рядових людей. Їх більше турбує, чим снідати і вечеряти.

Голову Верховної Ради України Олександра Ткаченка на Харківщині не зустрічало і не супроводжувало місцеве керівництво. Ані керівники держадміністрацій, ані голови рад. Не відбулася і зустріч з депутатами рад усіх рівнів.

У програмі не було традиційних перерізань червоних стрічечок на новобудовах чи помпезних відвідин передових заводів та процвітаючих селянських господарств, де усміхнені люди запевняли б: не все так погано в нашому домі... Заводи сільськогосподарського машинобудування, які приймали Олександра Ткаченка, скоріше нагадували вицвілу стрічку кольорового кінофільму. Закіптюжені гігантські корпуси Куп'янського ливарного заводу, напівзруйновані цехи і невпорядкована територія німо волали про безумство і тих, хто свого часу непродумано зводив таке громаддя, і тих, хто нині не може дати йому ладу. Колись на заводі працювало майже 12 тисяч чоловік, нині — лише близько двох тисяч. Потужності задіяні тільки на третину. Робітники казали, що востаннє отримували зарплату ще купонами, а гривнями — жодного разу. На харківському заводі «Серп і молот» люди запитували, як прожити на ті 90 гривень, які їм заплатили в цьому році.

— Те, що я побачив нині на підприємствах Харківщини, на яких бував не раз ще в ранзі міністра сільського господарства і першого заступника Голови Ради Міністрів, те запустіння, говорить про те, що все було зроблено навмисно, — сказав Олександр Ткаченко на прес-конференції в Харкові. — З розвалом машинобудування, у тому числі й сільськогосподарського, Україна стала уражена, незахищена продовольчими ресурсами і перетворилася з експортера на імпортера.

Харків'яни просили Голову парламенту пояснити недавню постанову ВР про відмову від ідеї випуску на харківському заводі ім. Малишева комбайнів «Бізон». Чи не є це рішення ударом по заводу, по можливості створення в регіоні нових робочих місць? Олександр Ткаченко відповів, що не варто сліпо братися за все, що нам підкидають під виглядом кредитів і інвестицій. Комбайни типу «Бізон» — це застарілі технології, низькопродуктивна техніка, те, що вироблялося в світі 15—20 років тому. На його погляд, це — приниження вітчизняного науково-технічного рівня. «Ми не відкинули у ВР це питання, а рекомендували зайнятися виробництвом сучасної сільськогосподарської техніки третього тисячоліття», — наголосив Голова парламенту.

Скрізь, де люди питали, що робити, як жити далі, Голова Верховної Ради переконував в економічній обґрунтованості розробленої з його ініціативи Національної програми відродження України. Доводив, що нинішня влада, яка мала п'ять років право на економічні зрушення, вже безсила. Обіцяв, що в разі його обрання Президентом за три місяці буде погашено заборгованість у зарплатах і пенсіях, за шість місяців запрацює виробництво, а за рік кожен відчує на собі зміни на краще.

По-різному реагували люди на почуте. Одні вірили, другі благали повернутися назад до СРСР (мітинги проходили як під жовто-блакитними, так і під червоно-синіми прапорами УРСР), треті висловлювали суцільну зневіру. Але на останньому зібранні в Чугуєві до прес-секретаря Олександра Ткаченка надійшла така записка: «Ліві, праві, будь ласка, робіть що-небудь!..»

На Харківщині, яку називають «червоним поясом», чимало прихильників комуністичних ідей атакували високого гостя докорами: навіщо він об'єднався в «канівській четвірці» з правими? І деякі запитання-заклики лунали не про висунення єдиного кандидата від четвірки, а про єдиного лівого кандидата. На все це О. Ткаченко казав: не політичні програми об'єднали учасників Канівської угоди, а біда в країні. Незважаючи на різні політичні погляди і партії, до яких належать кандидати. «Президентом повинен стати той, хто консолідує суспільство, а потім ми розберемося з партійною приналежністю», — заявив Олександр Ткаченко на зустрічі з мешканцями селищаКівшарівка. «Якщо ми не вийдемо на одного кандидата, це буде не нашим програшем, не однієї-двох партій, а всього українського народу», — наголосив він під час відвідин НДІ ім. Мечникова в Харкові.

Водночас Олександр Ткаченко висловлював сподівання, що лідер комуністів Петро Симоненко «без сумніву прилучиться» до четвірки. І запевняв симпатиків комуністів, що «поділяє всі програми КПУ і ніколи не зраджував Компартію».

Під час поїздки Олександр Ткаченко доводив до простих людей свої політичні позиції. На його погляд, необхідно прийняти закон про кодекс честі Президента, за яким би глава держави щорічно звітував перед народом про виконання своєї програми. Ідея двопалатного парламенту, вважає О. Ткаченко, має право на існування лише за умови, що верхня палата буде обрана, а не призначена Президентом. Російська мова повинна бути однією з національних мов нарівні з українською. З Росією та країнами СНД — єдиний економічний і митний союз та гармонізація законодавства. Олександр Ткаченко — за зміни до Конституції, щоб Прем'єр-міністра, силових міністрів, Генпрокурора та голову податкової адміністрації призначала і звільняла Верховна Рада. Це, на його думку, дасть змогу сформувати більшість.

Однак усі ці хащі великої політики, яка твориться в Києві, непрохідні й малоцікаві для рядових людей. Їх більше турбує, чим снідати і вечеряти, у що завтра вдягти у школу малюка чи як звести кінці з кінцями на схилі літ...

І це збагненно. Аби ще кожен збагнув, що і від нього може щось залежати. Якщо прийти на виборчі дільниці і проголосувати лише так, як велить власне сумління.

Юліана ШЕВЧУК,
Микола КОСИЙ.

Харківська область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

***P. S.** Ми підійшли до двох жінок, які слухали Олександра Ткаченка на одному з мітингів. «Якби вам принесли в одній руці трохи грошей, а в другій — заклик проголосувати за нинішнього Президента, ви на це погодилися б?» — спитали їх. «Звичайно», — почули у відповідь.*

Правоцентристи хочуть об'єднатися

Тупцювання на місці українських партій, які сповідують правоцентризм, їх нездатність стати по-справжньому серйозною політичною силою засвідчила нинішня президентська кампанія. Ситуацію сповна використали ліві й лівоцентристські партії, домінуючи на політичному полі України.

Про це йшлося на семінарі «Правоцентризм — який він?».

У роботі семінару взяли участь керівники партій «Реформи і порядок», Християнсько-народний союз, Всеукраїнське об'єднання християн, Конгрес українських націоналістів, Народний рух України, об'єднання «Відкрита політика», народні депутати.

Учасники семінару дійшли висновку, що існує об'єктивна потреба в об'єднанні зусиль. Цьому сприяє тотожність базових цінностей. Перший етап це створення координаційної ради правоцентристських сил.

20-й вірить

Кожен 20-й виборець (це лише 5 відсотків) вірить у чесні вибори Президента. Такі результати соціологічних досліджень, проведених Інститутом політики з 1 по 12 вересня серед 1200 громадян.

Майже 44 відсотки опитаних вважають, що вибори будуть сильно фальсифіковані. Це свідчить про недовіру до нинішньої влади.

Згідно із даними досліджень, 60,6% виборців поки що не визначились, за кого вони голосуватимуть. Із них 34,8% ще розмірковують і не вирішили остаточно, 25,8% ухилилися від відповіді.

Соціологи вважають, що недовіра до влади стимулює «спіраль мовчання», і відзначають, що респонденти, відповідаючи на запитання, не були впевнені у своїй безпеці.

А на селі ледь жевріє

Хто не брав участі в організації виборів, той не знає, що це справжня епопея. Від складання, уточнення, друкування списків виборців до гарно, а головне, зручно оформленої кабіни для голосування.

— Нам треба забезпечити кожну з 87 дільниць державною символікою — гербом і прапором, — розповіла секретар територіальної виборчої комісії виборчого округу №196 Ольга Резник, — на все це потрібні гроші, і немалі. Ми намагаємося заощадити їх скрізь, де тільки можна, адже вибори профінансовано поки що на п'ятдесят відсотків.

Ось чому комісія вирішила «позичити» в міських бібліотеках 87 примірників Конституції України і не витрачати на купівлю кошти. Публікацію списків виборчих дільниць також замовили міській газеті — в обласній це було б дорожче. До речі, дільниці розмістили, як і в попередні роки, у школах, клубах, бібліотеках, інших громадських приміщеннях, матеріальна база яких нині слабка. Тому доводиться дбати і про належне освітлення та косметичний ремонт.

Ось такі господарські справи киплять на місцевих виборчих дільницях. Паралельно розпочалася робота з виборцями. Найактивніша їх частина — люди старшого віку телефонують, приходять на дільницю, щоб перевірити своє прізвище у списках виборців, знайомляться з наочною агітацією. Дільниці вже одержали від Центрвиборчкому загальний список кандидатів у Президенти та їхні короткі біографії.

Інша ситуація на селі. У багатьох населених пунктах не працюють радіоточки, обмаль надходить друкованих засобів масової інформації — селяни не мають за що передплатити навіть «районку». Тому ця категорія виборців залишається, по суті, поза інформаційним простором. У цьому ще раз довелося переконатися після перебування в кількох тракторних бригадах КСП Чигиринського району. Багато людей не знають, хто кандидати у Президенти («Чули, що багато, та хіба їх усіх затямиш?»), коли відбудуться вибори («Скажуть, що треба йти голосувати, то й підемо...»).

Якщо раніше на селі були штатні політінформатори та агітатори з числа сільської інтелігенції, то нині вчителям та лікарям не до політики. Насамперед вони про хліб свій насущний дбають, пересвідчившись, що владі не під силу турбота про них.

Отже, вся надія на виборчі штаби кандидатів у Президенти, переважна частина яких працює на повну потужність, встигаючи і між собою «воювати», і агітувати за свого висуванця. Сьогодні їх активність зосереджена в містах, де час від часу з'являються самі кандидати. Однак незабаром, коли буде повністю устатковано виборчі дільниці на селі, «штаби» зосередять свою увагу і на «глибинці».

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Усе схоплено

Керівництво дільничних виборчих комісій сформовано з іще більшою перевагою у бік одного кандидата — Леоніда Кучми, ніж керівництво тервиборчкомів. Про це заявив на прес-конференції голова спеціальної парламентської комісії з питань дотримання виборчих прав громадян під час підготовки і проведення виборів Президента Олександр Єльяшкевич.

Він зазначив, що ЦВК досі не оприлюднила даних про склад керівництва дільничних виборчих комісій.

Парламентській комісії вдалося узагальнити дані лише з 11 областей, або 39% загальної їх кількості. Згідно з цими даними, за словами О. Єльяшкевича, із 12586 посад голів 5392, або 42%, отримали представники Л. Кучми. При цьому найбільшу кількість посад вони отримали у Закарпатській області — 73%.

Представники кандидата в Президенти, Голови Верховної Ради Олександра Ткаченка посіли 1102 керівні посади, лідера Компартії Петра Симоненка — 1077, голови Партії зелених Віталія Кононова — 1040, лідера соціалістів Олександра Мороза — 936, екс-прем'єра Євгена Марчука — 747, лідера Народного руху Геннадія Удовенка — 718.

О. Єльяшкевич заявив, що «все це робиться з порушенням норм закону», додавши, що «тиск держорганів і місцевого самоврядування дається взнаки».

Депутат не виключає, що непропорційний розподіл посад у дільничних комісіях може стати приводом для звернення кандидатів у Президенти до Верховного Суду, однак він «не рекомендував би цього робити», оскільки, за словами О. Єльяшкевича, «існує сценарій» зриву проведення виборів через визнання дільничних комісій нелегітимними у судовому порядку.

Водночас О. Єльяшкевич повідомив, що звернення Верховної Ради до ЦВК з пропозицією про зняття з реєстрації кандидатури Президента України Леоніда Кучми туди не було направлено, бо спеціальна парламентська комісія ще не підготувала необхідних документів.

При цьому він підкреслив, що Верховна Рада справді дала доручення комісії підготувати і направити до ЦВК документи для зняття кандидатури Л. Кучми з реєстрації, чим комісія тепер і займається.

«Я не буду зараз говорити про всі порушення, оскільки ми готуємо відповідні документи, і не хочу озброювати прибічників Л. Кучми, які шукатимуть обхідні маневри, щоб якимось чином виправдати ці порушення», — підкреслив він, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Студенти, схоже, пожартували

Широко розрекламована акція Комітету виборців України — вибори студентами Президента України — завершилася, як і прогнозувалося деякими оглядачами: переміг той, хто мав перемогти — нинішній глава держави. Голоси студентів, за даними студентської виборчої комісії, розподілилися поміж шістьма претендентами на найвищу посаду в державі. Леонід Кучма отримав 31,73 відсотка голосів, Наталя Вітренко — 12,57, а Євген Марчук, який замкнув трійку лідерів, — 9,55. Щоправда, за першою інформацією, яка пройшла по електронних ЗМІ, на другому місці був екс-прем'єр, а не прогресивна соціалістка.

Взагалі можна було б і не звертати уваги на подібну акцію. Тим більше, коли її результат був відомий наперед. Попри заяви лідерів Комітету виборців про власну незаангажованість і неупередженість, оглядачі звернули увагу на той факт, що більшість бюлетенів чомусь направили до Дніпропетровська. З іншого боку, за повідомленнями членів студентських виборчих комісій і дільниць, до них під час підрахунку голосів телефонували і з Кабінету Міністрів, і з адміністрації Президента. Поважні дяді не тільки цікавилися результатами голосування, а й рекомендували дещо їх підкоригувати. Власне, нічого дивного, адже чиновництво уже давно, всупереч законодавству, втрутилося у перебіг виборчої кампанії. Отож, зрозуміло, переміг той, кому вони служать вірою і правдою, а, може, й неправдою. Годі сумніватися і в тому, чому після першого повідомлення на друге місце несподівано вийшла Наталя Вітренко.

Водночас варто пам'ятати, що студенти — найбільші жартівники ще з давніх часів. Напевне, ці вибори вони розцінили як жарт клубу веселих і винахідливих. Тому й проголосували так, як проголосували. Щоправда, такий жарт викличе, скоріше, не сміх, а сльози. Особливо у батьків студентів. Адже вони тривалий час не отримують на виробництві зарплат і ламають голову над тим, де взяти кошти для навчання своїх чад.

Володимир КОРОЛЮК.

P. S.

Як повідомила газета «День», студенти-закарпатці не дозволили викладачам «підкоригувати» результати їхнього волевиявлення. А тому перша трійка їхніх переможців мала такий вигляд: Євген Марчук отримав 26,4 відсотка голосів студентів, Леонід Кучма — 19,8, Олександр Мороз — 13,9 відсотка...

99 Вибори

Молодь «катає» Євгена Марчука

«Факты», «Столичные новости» і «7 дней» мусять відповісти.

За процедурою

Лідер Соціалістичної партії, кандидат у Президенти України Олександр Мороз звернувся до суду з позовом до цих ЗМІ у зв'язку з оприлюдненням ними інформації про кандидата, яка не відповідає дійсності.

Прес-центр виборчого штабу кандидата в Президенти О. Мороза спростовує подану «Фактами» та «7 днями» інформацію про те, що начебто О. Мороз, перебуваючи на посту «спікера» парламенту, голосував за заборону Компартії. В інформації прес-центру виборчого штабу О. Мороза йдеться, що автори, які не перший рік працюють в політичній журналістиці, не могли не знати, що КПУ було заборонено Указом Президії Верховної Ради в серпні 1991 року. Тоді Олександр Мороз не входив до складу Президії ВР і не мав жодного стосунку до прийняття цього рішення. Безпідставну інформацію, якою намагаються скомпрометувати О. Мороза, опублікували й «Столичные новости» в 36 і 37 номерах газети.

Крім публічного спростування недостовірної інформації, відповідачі мають вибачитися перед Морозом та його виборцями і, згідно з законом, відшкодувати моральну шкоду. Визначаючи її розмір, Олександр Мороз виходив з того, що автори та видання перебували під тиском, «у зв'язку з чим у даному разі відшкодування має символічний і процедурний характер», — сказано в інформації прес-служби виборчого штабу кандидата в Президенти.

До речі, про процедуру. Олександр Мороз як народний депутат України вніс до Верховної Ради законопроект про Президента України, в якому виписано передавання президентської влади. Відповідаючи на запитання журналістів у Вінниці, Олександр Мороз заявив, що має намір звернутися до першого Президента України Леоніда Кравчука з пропозицією приєднатися до цього законопроекту як суб'єкт законодавчої ініціативи. Це було б символічно.

Стовпова агітаторша

На хмельницькому Хрещатику, саме в центрі вулиці, встановлено щит для розміщення рекламних листівок кандидатів у Президенти. Була там і передвиборна платформа Петра Симоненка. Якраз коли я проходив повз цю «політичну споруду», молодиця років тридцяти витягла із чорненької сумочки листівку, швиденько мазнула клеєм по портрету Симоненка і... за лічені секунди на тому місці вже красувався портрет Леоніда Кучми.

Я не втримався і запитав:

— Пані, як ви себе почували б, коли таку саму операцію зробили б з вами?

Пані агітаторша залилася червоною фарбою і вмить зникла в торгових рядах майдану.

Воістину святі слова Біблії: з праху ми вийшли, до праху повертаємося. Та дорога в кожного своя.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Рабинович «мав бесіду»

Підприємцю, громадянинові Ізраїлю Вадиму Рабиновичу «поки що дозволено залишатися в Україні», заявив перший заступник голови СБУ Юрій Землянський.

«Та я гадаю, що він буде тут зовсім-зовсім недовго», — сказав він журналістам.

Ю. Землянський нагадав, що, приїхавши до Києва в понеділок, В. Рабинович «мав розмову у нас у Службі й дав відповіді на всі запитання, що їх ми йому поставили». Тепер СБУ потрібний додатковий час, «аби розставити всі крапки над «і».

«Говорити, винний чи невинний Рабинович, я зараз не беруся, однак те, що сказано нами у заяві прес-служби СБУ від 24 червня, однозначно так», — наголосив Ю. Землянський.

СБУ з 24 червня заборонила В. Рабиновичу в'їзд в Україну терміном на 5 років у зв'язку з одержанням відомостей про його причетність «до діяльності, що завдає істотних збитків українській економіці, та в інтересах забезпечення безпеки країни», — повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Репліка

«Без мене оженили...»

Приїзд чергового кандидата в Президенти України запам'ятався лише ура-патріотичними транспарантами: «Молодь Сумщини підтримує Леоніда Кучму!», «Наш вибір — Леонід Кучма!», «Наш Президент — Леонід Кучма!», «Наші серця і наші голоси за Леоніда Кучму!», — розвішаними на всіх центральних магістралях обласного центру.

— Без мене мене оженили, — з іронією прокоментував усе це фанфарно-гаслове багатослів'я один мій знайомий.

Владислав ЖМУРКОВ.

Суми.

У номер

✔ Київ

«Інтер» і глядачів завойовує, і вміє святкувати

У київському Палаці спорту дружний колектив спадкоємця московського ОРТ бурхливо відзначив свою третю річницю.

Кого тут, як то кажуть, не було. Відомі телеведучі Б. Бурда і В. Ряшин, А. Гончаренко і Р. Писанка, А. Филимонов та І. Зінченко... Свої вітання інтерівцям надіслали з Москви В. Пельш і А. Макаревич та інші зарубіжні друзі телеканалу.

Конкурси, імпровізації, жарти... На «десерт» було «подано», зрозуміло, естрадних зірок: Т. Повалій, В. Меладзе, Н. Могилевську, О. Пономарьова. Навіть Президент України не втримався й привітав улюблений канал, назвавши його сімейним.

✔ Ужгород

Нівроку! Аж 1105 років

Древнє місто над Ужем святкує свій день народження — йому виповнилося 1105 років. Програма свята різноманітна й насичена: концерти хору з міста-побратима Дармштадта (Німеччина), симфонічного оркестру Львівської філармонії, співачки Руслани, творчих колективів національно-культурних товариств, виступ «Шоу довгоносиків», спортивні змагання, ярмарок... Ужгородцям, котрі під час минулорічної повені втратили житло, буде вручено ключі від квартир. Завершиться свято концертом зірок української та російської естради.

✔ Кіровоград

«Повій, вітре, на Вкраїну»

Письменникам-демократам Анатолію Свидницькому та Степану Руданському, які всередині минулого століття побували у Гайвороні Кіровоградської області, відкрито у райцентрі меморіальні дошки. Цю подію приурочено до 50-річчя з дня присвоєння Гайворону статусу міста. Тут люблять, шанують і оберігають історію свого краю. Останній приклад — тому підтвердження. До речі, щодо Степана Руданського, місцеві жителі твердо переконані, що саме у їхньому місті він написав слова відомої пісні «Повій, вітре, на Вкраїну».

✔ Токіо

Будуватимуть ще один саркофаг. У Японії

(Початок на 1-й стор.).

Як повідомили «ГУ» в Посольстві України в Японії, унаслідок аварії постраждали 49 осіб: троє працівників заводу нині перебувають у лікарні в тяжкому стані. Евакуйовано 150 осіб, які мешкали поблизу заводу. 310 тисячам мешканців 10-кілометрової зони рекомендовано залишатися вдома. На один день у зоні було закрито всі дитячі садки, відмінено заняття в школах, зупинено рух пасажирських потягів. Японія вже звернулася до урядів інших держав за допомогою.

Посольство має інформацію, згідно з якою завод, що належить компанії «JCO Co», виготовляє ядерне паливо для реакторів на швидких нейтронах (воно містить близько 18 % урану). Для його виготовлення використовується гексафторид урану, який постачають із Франції. Технологією виробництва передбачено, що в спеціальному басейні, де відбувається процес обробки, не може бути більш як 2,4 кг урану. Проте в момент інциденту там було 16 кг — тож і розпочалася ланцюгова реакція, яку вдалося зупинити лише через вісім годин.

За словами Надзвичайного і Повноважного Посла України в Японії Михайла Дашкевича, у забрудненій зоні опинилися й наші громадяни. Поблизу Токаі розташоване містечко Цукубо. Там у Ядерному центрі працює близько десяти українських учених.

Фото АП.

Чорний гумор буденний, перекоси органічні

Кінопоказ тижня

Нові кінострічки своєї країни представили в Києві Чеський центр та Посольство Чеської Республіки в Україні. І спокійно, без пафосу довели, що для виробництва у державі справжнього кіно не обов'язково без кінця-краю хвалитися своїми минулими заслугами та скаржитися на брак грошей.

Дахи старої Праги — улюблена натура чеських «кіношників»

Щоб не завести кінопроцес у глухий кут, окрім фінансів, потрібні мінімум амбіцій та максимум таланту. Також — сміливість, зокрема у змішуванні жанрів. І коли навіть комедія — то «трагі» («Зірка з неба» Е. Борушовичової) або детективна («Маєток» К. Берріса). Або — з елементами чорного гумору, як-от «Час боргів» І. Павласкової. Цим фільмом тиждень кіно відкривався і закривався. Можливо, одна з причин такого виокремлення стрічки — те, що саме вона продемонструвала особливий нюх чеських кінематографістів на парадокси звичайного життя. Геть немає відчуття штучності, «театральності» абсурдних замальовок. Тобто всі перекоси органічні, як це буває насправді. А найпоказовіші щодо цього — сцени побутового мордобою на тлі доволі естетичного антуражу.

Поза тим, чеське кіно — безумовно ліричне (недаремно там народилося чимало жінок-режисерів). А без цього хіба автори того самого «Часу боргів» так упевнено прокладали б борозну сентиментальних стосунків і з таким «ніжним» гротеском змальовували б самоту дезорієнтованого в житті героя?.. Окремим пунктом — чесько-словацька лірична притча «Orbis piktus» М. Шулїка.

...Чеські кінематографісти паралельно з іноземними колегами у Києві розігріваються, разом готуючи грунт для жовтневого кінофестивалю «Молодість».

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Під «одеським соусом»

Ювілей тижня

Одеському облрадіо виповнюється 70 років. Шлях пройдено, погодьтеся, чималий. Перегорнімо лише кілька сторінок історії популярного в Причорномор'ї і навіть поза його межами джерела оперативної інформації й доброго настрою.

А вже потім був РВ-13

Власне, якщо відійти від офіційної дати, то Одеське радіо років на 4—5 старше. Бо і тьотя Соня з Молдованки, і дядя Яша з Пересипу скажуть вам достовірно, що чули оте радіо десь у році ще 1925-му. Коли ентузіасти з тутешнього Інституту зв'язку самочинно «осідлали» ефір, використавши для цього навчальне обладнання та власні пристрої, а люд Одеси почав спішно виготовляти так звані детекторні приймачі, аби стати радіослухачами.

Ну, а потім, уже восени 1929 року, таки справді офіційно було створено Одеський радіокомітет. Йому надали середньохвильовий радіопередавач РВ-13. Чому під отаким номером? Бо в країні до того їх уже діяло 12. Вирішили, що 13-й — то якраз для Одеси.

«Сусаніни»

Леонід Баніта, керівник редакції фронтового мовлення, в яку трансформувалася, коли гітлерівці на початку серпня 1941 року наблизилися до Одеси, тутешня радіостудія, задоволено тиснув колегам руки:

— Вітаю! Таки клюнули фашистюги на нашу «вутятину!» Повірили, що у вказаному нами напрямку оборону послаблено, та напоролися на кулі й багнети.

Аби зовсім заплутати, дезорієнтувати ворога, мовлення вели аж десятьма мовами: українською, російською, німецькою, румунською, італійською, молдавською, чеською, англійською, французькою та іспанською.

У грудні 1942 року Одеське радіо було нагороджено щойно заснованою бойовою медаллю «За оборону Одеси».

«Не святі горшки ліплять!»

Здавалося б, державне радіо і є державним, хоча воно й обласне. Маєш оті свої 2,5 години мовлення на добу на першому загальноукраїнському каналі, то й заповнюй їх, аби лише не лаяли. Бо зарплати, хоч би як пнувся, все одно не підвищать.

А колеги-радіожурналісти Іван Нєнов (нині на дипломатичній роботі), Віктор Козюра (сьогодні директор облрадіо) та Сергій Комар (тепер тут головний редактор) зійшлися якось докупи та й мовили один до одного:

— Не святі ж горшки ліплять!

Мали на увазі популярні в усьому світі FM-частоти, що їх почали опановувати в Одесі деякі комерційні радіокомпанії. То чому, мовляв, і нам не спробувати?

Вийшло! В Одесі й поза нею ловлять люди позивні «Радіо на Троїцькій». Його «Радіотон» (найсвіжіші суто одеські новини) й «Політик поза політикою», «Зворотний бік популярності» і «Вулиці Одеси», «Історії катастроф» і «Ловись, рибко!»... Із нетерпінням очікують «музичних субот»...

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Мал. Олексія ТАЛІМОНОВА.

Плани тижня

Ми шукаємо таланти!

Приблизно під таким гаслом відбуватиметься другий Всеукраїнський огляд-конкурс серед сільських школярів на кращий твір «Село моє, для мене ти єдине». Ініційований благодійним фондом «Українська скарбниця», який очолює народний депутат України Богдан Губський, та підтримана Міністерством освіти, Спілками письменників та журналістів України, акція набуває популярності. Якщо в першому конкурсі брали участь понад тисячу юних обдарувань, то в цьому, сподіваються організатори, їх кількість значно збільшиться. Тому буде розширено і тематику творчого змагання. До юних поетів, прозаїків та публіцистів долучаться драматурги та художники. Це зробить конкурс ще цікавішим. Тим паче, що Міністерство освіти планує надавати реальні пільги переможцям для вступу до вузів. Принаймні, з 14 переможців минулого огляду 5 вже здобувають вищу освіту. Решта — закінчують школу й готуються до вступу в вузи. Хоча, на думку Богдана Губського, переможених у таких конкурсах не буває. Адже і невдача нерідко початок успіху. Бо спонукає до дії. До того ж найкращі твори, можливо, вийдуть окремою збіркою.

Про потрібність такої акції свідчать і відгуки, які надійшли організаторам у вигляді сотень тисяч листів. Та й за словами заступника міністра освіти України Олександри Савченко, огляд-конкурс «Село моє, для мене ти єдине» став чи не єдиним в Україні, що сприяє виявленню обдарованих сільських дітей. А отже, його постійно потрібно розвивати, надавати всебічну підтримку. І моральну, і матеріальну. Та це вже проблеми дорослих. А юні обдарування поки що готуються до нового конкурсу.

Богдан ДОВНИЧ.

Виставка тижня

Етюди на тему вічного міста

На тлі нашої заклопотаності, щоденних турбот про хліб насущний справжньою оазою видається виставка юних художників — вихованців шкіл мистецтв столиці «Часові ракурси Києва», що відкрилася у міській галереї «Лавра».

Тут представлено живописні та графічні роботи, скульптура, витинанка, мозаїка. Так само широка й палітра сюжетів: від краєвидів Києва до серйозних заглиблень в історичне минуле, його філософське осмислення.

Виставка стала можлива за сприяння міського управління культури. Багато зусиль, старань і майстерності доклала її організатор — мистецтвознавець Людмила Крімень.

Значний творчий доробок представила школа мистецтв № 1 Жовтневого району. Не випадково серед нагороджених її викладачі й учні.

Одне слово, діти запросили нас у світ, де можна сховатися від буденності, сірості і почуватися, мов у казці. От повчитися б нам у дітей.

Марина КРИВДА.

«Как упоительны России вечера...»

Зустрічі тижня

Власне, такими були не тільки вечори, а й усі Дні культури Російської Федерації в Україні. Важко втриматися від захвату, спостерігаючи чаклунство магів від мистецтва першої величини. Багатьох із них молоде покоління бачило принаймні раз у житті, і то по телевізору. Старше — пам'ятає, любить, обожнює...

Вітром міжурядових угод занесло до Києва (після 20-річної перерви) Великий симфонічний оркестр імені П. Чайковського. Володимир Федосєєв — керівник оркестру та володар неймовірної кількості звань, нагород і почестей — на зустрічі з журналістами був небагатослівний. Відвідавши будинок Булгакова, він відчув, що «перебуває посеред своїх», що язик не повертається вимовити словосполучення «ваша країна», і все ж — «Я щасливий грати для вас». Воістину, мистецтво — велика сила.

Сильно (а інакше й бути не могло) виступив у декількох містах країни і шановний орденоносець — Ансамбль народного танцю під керівництвом професора Ігоря Моісеєва. «Я справді народився в Києві, але чому ми тут не виступали?.. Не знаю», — ділиться роздумами іменитий майстер хореографії. Київськими мотивами прикрасив свій монолог і відомий телеведучий Святослав Белза: «Тут пройшла юність моїх батьків», і, мабуть, якби не Гітлер, то одним знаменитим киянином було б більше. Втім, як відомо, нема лиха без щастя, та й рідню, кажуть, краще любити здалека — ріднішою буде.

По-рідному тепло й гостинно приймали завсідники столичної російської драми Державний академічний Малий театр. «Чайка» та «Вовки й вівці» звучать дуже і дуже сучасно. Для обох країн. Не менший аншлаг зібрав і Центральний театр ляльок ім. С. Образцова. На жаль, великий зал Національної музакадемії не міг умістити всіх запрошених дітлахів. Дійшло до того, що малюків, привезених з інтернатів, садовили по двоє на одне місце. Нехай це залишиться на совісті організаторів. А оскільки країна своїх героїв має знати в обличчя —окреме «спасибі» Всеукраїнському центру фестивалів та концертних програм. Істинну ж та найщирішу подяку висловлюємо москвичам. Браво!

Аліса РОМАНОВА.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Уроджений киянин Ігор Моісєєв та киянин, що не відбувся, Святослав Белза; під час спектаклю «Чарівна лампа Аладдіна»

Що вище за державний статус?

Надія тижня

Президент України підписав Указ «Про Національну премію України імені Т. Шевченка».

Найвища відзнака, якою протягом майже чотирьох десятків років удостоювали діячів нашої культури, перестала бути державною.

— Але не це головне у даному закономірному крокові, — сказав голова Комітету з Шевченківських премій академік Іван Дзюба. — Треба дивитися на зміну статусу ширше.

Основна мета — піднести престиж нагороди. Ми хочемо підкреслити, що визначення перших серед талановитих письменників, живописців, музикантів, артистів — це справа загальнонаціональна. Відповідно зросте роль громадської думки в роботі комітету.

Планів у нас чимало. Наприклад, прагнутимемо привернути увагу до Шевченківської премії вітчизняних меценатів та спонсорів і створити спеціальний фонд, з допомогою якого спробуємо активізувати видавничу діяльність. Чому б не видавати літературні твори, автори яких стануть лауреатами національної премії?

Як відомо, 1 листопада завершується прийом заявок на цьогорічну участь у Шевченківському конкурсі. У вівторок члени комітету проведуть засідання, де обговорюватимуть свою майбутню діяльність. Як повідомив Іван Дзюба, відтепер зменшиться кількість номінацій премії — до дев'яти. Вирішено відмовитися від номінацій. «Мала Шевченківська премія» і «Твори для дітей та юнацтва». Логічне рішення, адже справжню літературу не можна ділити відповідно до віку читачів, на яких вона умовно розрахована.

Буде здійснена ще низка заходів, які мають відродити те добре, що було накопичено в минулому, й створити умови для якісного поліпшення роботи колективу вітчизняних інтелектуалів, покликаних зробити все, щоб Національна премія імені Тараса Шевченка стала справді загальновизнаною й авторитетною.

Віталій АБЛІЦОВ.

Наш внесок у святкування ювілею КНР

Гості тижня

Учора Китайська Народна Республіка святкувала своє 50-річчя. «Голос України» теж, можна сказати, це відзначив: ми домовилися підписати угоду про співробітництво із китайським виданням «Фачжи жибао» (у перекладі — «Юридична газета»).

Це стало результатом візиту до нашої редакції представників її керівництва на чолі з директором Ма Баошаном, який і підписав угоду. Відтепер наші контакти з китайськими колегами мають бути постійними і, сподіваємося, плідними. Думаємо, читачі «Голосу України» це помітять.

Перебуваючи в Україні, китайські гості також ознайомилися з Києвом, побували в Криму та Львові. Кажуть — сподобалося. Днями вони їдуть додому, але в Києві залишається (точніше — продовжує) працювати власний кореспондент газети в Україні Чень Вейвей (наша країна є однією з кількох, де «Фачжи жибао» має корпункти). Отож контакти триватимуть.

На знімку: під час зустрічі в нашій редакції.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Дружба без політичних проблем та... економічних успіхів

Візит тижня

(Початок на 1-й стор.).

На жаль, Україна не перебуває в першій трійці найактивніших економічних партнерів Грузії. У квітні нинішнього року президенти двох країн підписали в Тбілісі договір про економічне співробітництво на 1999—2008 роки.

Другий аспект проблеми — ефективність транспортного коридору Європа—Кавказ—Азія. Зокрема, йдеться про морську ділянку євразійського транспортного коридору, де постали проблеми в тарифній політиці.

За словами експертів міністерства економіки Грузії, становище критичним називати все-таки не можна. І насамперед тому, що цілком реальним є транзит каспійської нафти на Захід через Україну після введення в експлуатацію нафтопроводу Баку—Супса. У квітні нинішнього року вже 23 танкери з ранньою азербайджанською нафтою відчалили від термінала на Чорноморському узбережжі Грузії. Нафту звідси відправляють поки що в основному до Італії та Іспанії.

Хоча, як вважають грузинські парламентарії — зокрема члени абхазької депутації у вищому законодавчому органі країни, — економічні взаємини Грузії та України могли б розвиватися дуже високими темпами, якби не було конфлікту в Абхазії. Безвихідна ситуація, яка склалася під час урегулювання конфлікту, негативно впливає на економічний потенціал Грузії: адже Абхазія — не тільки один з економічно найрозвинутіших регіонів Грузії, а й головна сухопутна транспортна магістраль, що зв'язує Грузію з Росією, Україною та ще одним членом ГУУАМ — Молдовою.

Абхазія кровно поєднала Україну й Грузію в останні десятиліття. У Тбілісі досі з благоговінням, по-іншому не скажеш, згадують українських добровольців, котрі брали участь у боях в Абхазії на боці грузинських урядових формувань. За даними Верховної Ради Абхазії у вигнанні, тоді загинули 11 українських добровольців.

Саме тому Київ тут вважають найефективнішим миротворцем. Щоправда, на осінні грузино-абхазькі переговори в Ялті люди особливих надій не покладають. Проте чудово пам'ятають висловлену Президентом Л. Кучмою готовність направити до Грузії миротворчі сили, тільки-но операція з урегулювання конфлікту в Абхазії перейде під егіду ООН. Широкий резонанс мала й заява Надзвичайного і Повноважного Посла України в Грузії Степана Волковецького, що пролунала днями: він заявив про невизнання офіційним Києвом так званих президентських виборів, призначених на 3 жовтня в Абхазії.

Щодо ГУУАМ, то він поки видається своєрідним політичним клубом прихильників цінностей західної демократії. На думку грузинських політологів, у Києві Леонід Кучма й Едуард Шеварднадзе розглянуть пропозиції міністрів закордонних справ країн—членів ГУУАМ із формування робочого органу, розроблення статуту й регламенту організації.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Танкери з азербайджанською нафтою прямують до нас із Грузії

У номер

✔ Рівне

Яке милосердя? Вибори на носі

Упродовж вересня на Рівненщині проводився місячник «Милосердя», під час якого чимало соціально незахищених громадян одержали матеріальну і продуктову допомогу. Активну участь у ньому взяли колективи об'єднання «Рівнеліс», ВАТ «Рівнеазот», низка приватних підприємств, місії «Братерство без кордонів», «Надія — людям» та інші. Однак попри те, що в області зареєстровані і діють декілька десятків осередків політичних партій та громадських організацій, жоден із них не відгукнувся на акцію. Схоже, їм не до милосердя і благодійності. Вибори ж на носі...

✔ Чернігів

Канадські книги — Україні

У Чернігові відкрито Канадсько-український бібліотечний центр. Канадське товариство приятелів України з міста Торонто передало 7333 книги, періодичні видання. Фундаторка центру Марія Фішер-Слеж та її однодумці на урочистостях з цієї нагоди висловили надію, що новоутворена бібліотека стане добрим помічником дослідникам, педагогам у поглибленому вивченні історії України, Канади та інших дисциплін.

✔ Чернівці

Завтра тут шумітимуть ліси

У Турятському лісництві Чернівецького держлісгоспу закладено унікальний генетичний банк плюсових дерев, що ростуть на Буковині. На семигектарній площі посаджено 2,5 тисячі щеплених дубків різних порід, у тому числі й рідкісного скельного та міжвидових гібридів природного походження. Це найбільший генетичний банк плюсових дерев в Україні. Створено його для того, щоб не переводилися місцеві породи, а також для виведення нових видів.

У Берегометському держмисливгоспі на 16-гектарній площі закладено селекційні плантації модрини європейської, кедра європейського та дугласії.

✔ Одеса

Сировина від акціонерів

Інтереси близько 400 колективних сільгосппідприємств зуміло об'єднати ВАТ «Одеський оліжиркомбінат» — усі вони стали його акціонерами. Тепер із розгортанням збиральних робіт на соняшникових плантаціях основну масу насіння селяни відправляють на це підприємство. Воно, в свою чергу, заздалегідь надало трудівникам полів кредити — пальне, добрива, сільгосптехніку, елітне насіння соняшнику й ріпаку. Зважаючи на добрі перспективи комбінату, банки теж надають йому кредити — для модернізації устаткування, поліпшення технологій. Олія, маргарини, майонези та інша продукція підприємства стають дедалі популярніші, завойовуючи ринок не тільки Причорномор'я, а й сусідніх регіонів.

✔ Полтава

Сучасна галерея для сучасного мистецтва

В обласному центрі під патронатом міського фонду захисту і підтримки талановитих дітей відкрито галерею сучасних мистецтв. Це великий комплекс з приміщенням для творчих майстерень, підвальним сховищем для картин і приміщенням для транспортних засобів, із зимовим садом, просторими терасами, балконами... Комплекс має і готель на 50 місць. Перша виставка полтавських художників «Подих століть і ритм сучасності» проходить з великим успіхом.

✔ Фотофакт

Концертну програму до Дня працівників освіти підготував столичний фольклорно-етнографічний ансамбль «Зернятко». Юні артисти виступили на вчительському святі, що його традиційно організовує Подільська райдержадміністрація.

Фото Сергія КУЗНЕЦОВА (ДІНАУ).

Вчителько моя, зоре світова

На Івано-Франківщині відсутні проблеми, пов'язані з різномовністю шкіл

У гуцульській школі викладають й академіки

Очевидно, у декого може виникнути скептичне запитання: «Що це за школа така — гуцульська?». І даремно. Бо нам сьогодні конче потрібні саме загальноосвітні навчальні заклади, які враховують регіональні особливості. Адже вони повертають школу до нагальних місцевих проблем, врешті, до духовних криниць попередників. А історія кожної нашої області — то досі не до кінця прочитана книга, бо ми раніше наскільки активно пропагували одних діячів, настільки замовчували інших. Та й відомі досі постаті сьогодні потребують нового погляду на себе.

Автором програми розвитку гуцульської школи став член-кореспондент Академії педагогічних наук Петро Лосюк. Він працює директором однієї з кращих загальноосвітніх шкіл на Західній Україні — Яворівської, що в Косівському районі Івано-Франківщини.

Уявіть, що така школа діє, наприклад, у Запорізькій області. Її вчителі обов'язково звернулися б до досвіду видатного педагога Миколи Корфа, який на початку XX століття не лише створив тип сільської школи, а й принципово відстоював право учнів навчатися рідною мовою.

Це, безумовно, вплинуло б на кількість прихильників російськомовної освіти на Запоріжжі, де, як вони нас палко переконують, «так вже склалося історично» (хоча зрозуміло, що край здавна населяють переважно етнічні українці). Відкрили б педагоги й досвід та творчість Трохима Зіньківського — відомого просвітителя та письменника, який походить з сьогодні зрусифікованого Бердянська і якого підтримував Михайло Грушевський.

Зрозуміло, що гуцульська школа діє в рамках стандартів для загальноосвітніх шкіл, а використання місцевих традицій, звичаїв тощо — додаток до затверджених програм. Зміст їх — особлива турбота педагогів та їхніх однодумців.

От ми згадували про Запоріжжя. Здається, там досі не видано чогось схожого на те, що підготували іванофранківці. Маю на увазі біографічний довідник «Відомі педагоги Прикарпаття». Признатися, можна позаздрити по-доброму і авторам цього біографічного довідника, і педагогам Прикарпаття. Тим паче, що видання викликає роздуми не лише про сучасність, а й про традиції минулого, без яких нам не досягти гармонійної співпраці держави і народної освіти.

Одвічна колиска національної еліти

— У нашій області працюють 21 тисяча вчителів, а всього педагогів — 35 тисяч, — розповідає начальник Івано-Франківського обласного управління освіти Дмитро Дзвінчук. — До 80 відсотків їх — жінки. Тому саме їхні прізвища хочеться назвати у традиційний День вчителя в першу чергу: Оксана Тибишевська — вчителька української мови й літератури та Галина Романко з Калуського району, Богдана Федів — вчителька Долинської школи-інтернату. Не поступаються їм у знаннях та досвіді й колеги-чоловіки: Іван Білусяк — вчитель математики Манявської середньої школи Богородчанського району, Володимир Стринадюк — вчитель хімії з Косівського району, Микола Васкул — вчитель історії з Яблунева, Ярослав Янишівський — директор фізико-технічного ліцею при Івано-Франківському університеті нафти і газу, Петро Сусак — директор Івано-Франківської школи-ліцею. Це завдяки їхнім зусиллям Івано-Франківщина міцно утримує почесне шосте місце в Україні за результатами шкільних олімпіад. А учень Андрій Гречух став учасником міжнародної олімпіади з математики.

Зрозуміло, що у педагогів області проблем не менш ніж у працівників інших галузей. Але вони знайшли правильний шлях руху вперед — намагаючись по змозі вирішувати поточні питання, чітко бачити завтрашній день школи. Адже саме в її стінах сьогодні формується майбутня еліта, представники якої піднімуть престиж нашої держави, зроблять її справді заможною й могутньою. Тому збережено кадровий склад освітніх закладів.

Директор Івано-Франківського центру туризму і краєзнавства Михайло Косило вручає нагороди переможцям обласних змагань з туризму

— З 55 нових шкіл в Україні, — продовжує свою розповідь Дмитро Дзвінчук, — 11 споруджено на Івано-Франківщині. Якщо раніше ми робили часто косметичний ремонт, то нині — капітальний. 54 котельні переведено з твердого палива на газ. Практично немає плинності кадрів. Та є, щоправда, 1200 вчителів-безробітних.

— Але хіба не могли б ці педагоги знайти роботу в східноукраїнських школах? Тим більше, що їхня присутність, зокрема на Донбасі чи півдні України, позитивно вплинула б на духовне життя цих країв.

— Можливо. Але це компетенція центральних органів. Бо пов'язано все із забезпеченням педагогів житлом тощо. Тобто потрібна державна програма таких заходів. До речі, щодо програм. Вже згадувалась програма гуцульської школи. Вона тісно пов'язана з «Програмою національного виховання», прийнятою в області. У нас також діє спільна для трьох областей (Львівської, Тернопільської та Івано-Франківської) програма «Основи християнської етики». Адже що відбувається нині в багатьох регіонах? До школи приходять священики й фактично відстоюють інтереси своєї конфесії, замість ознайомлення дітей з християнською мораллю. У нас цю роботу ведуть педагоги, які пройшли відповідну підготовку.

Особливістю краю зумовлене те, що на Івано-Франківщині відсутні проблеми, пов'язані з різномовністю шкіл. В обласному центрі діє єдина російськомовна школа. Навіть у колишніх радянських військових містечках це питання якось саме вирішилось. До речі, випускники івано-франківських шкіл навчаються не лише в Києві чи Львові, а й у російському Новгороді — місті, з яким пов'язані побратимськими зв'язками.

І знову постає питання ініціативної ролі держави у процесах, які народилися самі й позитивно впливають на наше життя. Цього літа 30 дітей з Івано-Франківщини відпочили в Маріуполі. Натомість учні з Донбасу гостювали у Прикарпатті взимку.

— Жодна пропаганда й агітація не досягнуть того, що дають оці контакти між молоддю сходу й заходу України, — каже Дмитро Дзвінчук. — Але знову-таки це потрібно підтримати на рівні офіційного Києва. Ми подали відповідні пропозиції Президенту.

***

Хочеться ще раз повторити, що педагоги Івано-Франківщини мають багато нерозв'язаних проблем, особливо, з фінансуванням діяльності освітніх закладів. Така наша теперішня спільна біда. Але саме те, що в їхній діяльності на першому місці стоять загальнодержавні інтереси, дає змогу бачити перспективу. От і цього року в Івано-Франківську управління освіти облдержадміністрації заснувало новий заклад — ліцей-інтернат для обдарованих дітей з сільської місцевості. Майбутні філологи, правники, економісти, спеціалісти з інформаційних технологій зможуть добре підготуватися до навчання у вищих освітніх закладах. А отже, здійснити свою мрію.

Віталій АБЛІЦОВ.

Затемнення села

Зовсім не астрономічне, а неправедне соціальне явище відбувається на теренах нашої країни

Блиск і нужда глибинки

Багато дечого було спершу такого, про що чесній і порядній людині справді не змовчати. Найвиразніші щодо цього події сталися, зокрема, в КСП імені Кірова. Як не волів глава Царичанської райдержадміністрації Анатолій Бровко, прибувши на збори в господарство зі своїм заступником і навіть прокурором, щоб тут головою залишили Євгена Бондаренка або вибрали когось із трьох інших запропонованих ним кандидатур, люди віддали перевагу «незапланованому» Миколі Романчуку, який досі працював завідувачем ферми. Незважаючи на те, що посланці з району, аж похлинаючись, малювали Миколу Петровича мало не злочинцем.

Романчук порівняно молодий. Отож причепити йому ярлик, що недосвідчений, не становило труднощів. Хоча в запалі геть подивували та розсмішили селян: начебто випускник Київської національної аграрної академії — не спеціаліст сільського господарства. Але ні першого, ні другого за «злодійство» не видаси. Тим паче що люди в Преображенці мали змогу переконатися, який Романчук кмітливий і винахідливий господар. Та ще й не з ляклививих. Поки Бондаренко «успішно» розвалював колгосп, Микола Петрович намагався протистояти його «політиці». У тому плані, що в розпайованому КСП люди мають отримати землю в натурі. І вже як приватні власники вирішувати, як їм жити далі. А не так, як Євген Бондаренко тримав людей за отару овець, третій рік поспіль не виплачуючи їм зароблених грошей...

Але й ці «вільнодумства» Романчука під статтю не підведеш». Тут, чого доброго, палиця ненароком може вдарити другим кінцем і поцілити в того, хто вочевидь гальмує земельну реформу, яку тим часом сам Президент Леонід Кучма, і гадки не маючи про ніжки на місцях, гаряче і з чистою совістю заносить у свій актив. Тому районні «керманичі», уявіть собі, знайшли начебто підстави оголосити Миколу Петровича майже злочинцем за те, що на своїй фермі посмів-зумів виплачувати людям заробітну плату. Так-так, саме за це, бо Бондаренко був категорично проти «експерименту». Залишилося нібито тільки закінчити слідство, а стаття уже є. Хоча Романчук нічого архінесподіваного не придумав, а скористався тим пунктом статуту КСП, який дозволяє селянам десятьма відсотками виробленої продукції розпоряджатися на власний розсуд. Бондаренко просто не міг дозволити, щоб розпоряджався хтось, крім нього. Хай навіть звітуючи перед бухгалтерією документами, до яких не причепишся.

Це важко, очевидно, сприймати за чисту монету, та що такі безчинства на селі кривдять і принижують людей, на жаль, факт. Про це ми ще поговоримо далі. А наразі про те, що коли в «якійсь» Преображенці народ «збунтувався», бо знайшовся раптом непокірний Романчук, хіба про це треба мовчати, якщо у нас свобода слова і демократія? А таке справді стараються з усіх сил якраз і не розголошувати, як то було колись. Або коли стає відомо, що в район не випадково, як котів у мішку, завозять своїх людей «правити бал», кому це сподобається? Та й потім, хіба приємно Анатолію Бровку, щоб ще про одну «осічку» на кшталт преображенської, яка трапилася під час виборів голови КСП «Більшовик», дізналися в районі? Та це ж бо... сваволя! В його розумінні, звичайно.

І шкідливо інформувати населення, як вдало розпочав головувати той же Микола Романчук. Прийнявши взимку господарство з півтора тисячами незораних гектарів і трьома справними із 38 «наявних» тракторів і т. д., він уже в перші дні травня завершив весняно-польові роботи. А потім і здивував одним із перших (хоча жодного справного комбайна не було), зібравши непоганий урожай. У ситуації, коли райдержадміністрація мов не помічала, що таке КСП існує. А нині Микола Петрович почав виплачувати людям зарплату...

Та про це говорити й радіти на повен голос у Царичанці немов заборонено. Вдаваїте, що нічого не відбувається, — і крапка.

* * *

А тепер про те, що сталося після «бунтівних» зборів у КСП імені Кірова. Обіч вулиці Кірова в Царичанці, котра збігається з автотрасою на Полтаву, з ранку й до вечора сидить і торгує знаменитою мінеральною водою «Царичанська» Віталій Гуков. Тільки й того, що пропонує: купіть, а не подайте милостиню, щоб прогодуватися, колишній редактор районної газети «Приорільська правда». Чоловік, який чесно й сумлінно відпрацював у районній пресі 42 роки, з них 27 — редактором.

Офіційна причина «відставки» Віталія Матвійовича зводиться до того, що в останні два роки «не захотів робити хорошу газету». Якщо «хорошу» треба розуміти — більшого формату, а не «як зошит» — то це одна річ. Тоді виходить, що Гуков, виборсуючись із матеріальної скрути, на свою біду перший в області перейшов на комп'ютерний набір та ще й чи не єдиний найдешевше придбав друкарську машину. Щоб звести нанівець поліграфічні витрати — самостійно друкувати газету. Адже аргумент «замалого формату» справді переважав, коли Анатолій Бровко бесідував і з нами. І Анатолій Михайлович уточнив, що «малий обсяг», як на нього, не дозволяє знайомити населення зі зведенням про хід польових робіт чи змагання доярок. І що він чекав від редакції не лише пропозицій, як усунути цей недолік. Яких, каже, не дочекався, хоча Гуков їх охоче подавав, бо йому для збільшення формату потрібні були додаткові кошти, і все. Бо Бровко, виходить, не дочекався «покращення газети» в тому розумінні передусім, в якому домагався...

А це означає, що намагання редакції якомога повніше, відвертіше і чесніше інформувати своїх читачів, що та як в районі відбувається, до ознак «хороша» газета в Царичанці не належить. Треба писати винятково про те, про що вимагає райдержадміністрація, — і квит! І жодних «проблем» чи сум'ять совісті. Не дивуйтеся, але в Царичанці від редактора зажадали нести на обов'язкове «вичитування» — себто на цензуру —навіть підготовлені до друку... рекламні оголошення. А якщо, дивись, рекламуватимуть не того, кого слід? Он же один невгодний депутат обласної ради привітав царичанців зі святом, то якби не пильність адміністрації, редакція надрукувала б це привітання. Адже зняли уже зі зверстаної сторінки...

То дуже швидко тут усім стало зрозуміло: Анатолія Бровка «надто досвідчений» Гуков елементарно не задовольняє. Ще раніше уже були дібрали йому заміну. Завадило обурення колективу редакції. І щоб уникнути неприємного розголосу, вирішили тимчасово «утриматися». Але ось у березні цього року з'явився шанс, мов на замовлення, щоб позбутися Віталія Матвійовича. Через півтора року після прийняття закону про підтримку засобів масової інформації і соціальний захист журналістів з'являється нарешті постанова Кабміну на його реалізацію. Нею творчих працівників державних та комунальних ЗМІ прирівняли до держслужбовців. А ви знаєте, що це означає? Що такі журналісти, досягши пенсійного віку, мають звільнятися на відпочинок. А Гуков досяг. То які можуть бути тепер сумніви і вагання? Хай іде собі і не заважає...

І так поквапилися, що нині всі «драматичні» наслідки від своїх дій відверто пояснюють, нібито «не знали», як треба трактувати кабмінівську постанову. А вона, прирівнявши журналістів до держслужбовців, не в усьому поставила знак рівності. Зокрема, Гуков міг спокійно працювати і надалі. По-друге, відправивши його на «заслужений» відпочинок, ще п'ять місяців ніяк не могли нарахувати пенсії. Нарешті нарахували набагато нижчу, ніж мав би одержувати. Бо в адміністрації знову, з'ясувалося, «не знали», що журналістові-редактору належала доплата за інтенсивність праці. Так Анатолій Бровко нам і пояснив — не знали. Що це недогляд працівників адміністрації — не погодився. Але докинув, що «заднім числом перевирішувати не збирається».

Хай «пам'ятає Гуков», не інакше. Та й іншим наука. Бо як це вийшло, що ще два працівники редакції, відповідальний секретар і заввідділом, яких разом з Віталієм Матвійовичем також швиденько відправили на відпочинок, одержують вищу пенсію, ніж редактор? А щоби останній «заспокоївся», надіслали йому прозорого й дошкульно вбивчого листа: «За період професійних стосунків (треба розуміти, що між теперішньою райдміністрацією на чолі з Бровком і редактором) Ви не проявили необхідних якостей, властивих цій творчій професії».

Сказати, що образили журналіста, у професійності якого сорок літ ніхто не сумнівався, — нічого не сказати. Анатолія Бровка, до речі, уже в пенсійному віці, призначили главою району, хоча це справді суперечить закону про держслужбу. Але йому, кажуть, як виняток, дозволили за високим повелінням-згодою Києва. А Гукову в порядку розплати і водночас профілактики серед його колег не дозволяється мати навіть того, що однозначно заслужив.

* * *

Ці дві «паралельні» історії із сьогоденного життя Царичанського району, котрі одначе перетинаються, наочно показують, в яких обставинах перебуває наше село. Поки одним, «вибраним», воля хапати й наживатися, будувати особняки, бензоколонки чи наліво й направо продавати збіжжя, засновувати усілякі фірми і фірмочки, «орендувати» сотні й тисячі гектарів землі, всім іншим — зась і непереливки від безправ'я та безгрошів'я. А місцева преса навіть дужче, ніж колись, залежна й затиснута, з кляпом на гласності, отож слова правди боїться сказати. Коли уважно перечитуєш нинішні райгазети, складається враження, що на селі все гаразд, — і жодних проблем та зловживань, всі щасливі й веселі. Начебто ці газети виходять в якомусь штаті Америки, а не на Дніпропетровщині, де сільське виробництво розорене, далі нікуди, а населення знедолене та зубожіле ще більше.

Не те що «правда наша п'яна спить» — її на сторінках сучасних українських періодичних видань просто немає. У глибинці — і поготів! Тут, як писав Тарас Шевченко, якого полюбляють цитувати, «на всіх язиках все мовчить». На Дніпропетровщині, скажімо, чи не єдина газета — «Сільські новини» — намагається помічати дійсні «процеси» і чорне називати чорним. То, судячи з її публікацій, царичанські «витівки» не належать до прикрих винятків. «Сільські новини» недавно аргументовано розповіли, як це раніше сказали б, про дуже «сумнівні» стиль і методи роботи голів двох інших сільських райдержадміністрацій — Дніпропетровської Геннадія Латушка і Новомосковської — Євгена Олійника. Тут запитання до тих, хто підтримує нинішній курс реформ. Чи неприховано демонструє, в чому він насправді полягає і для кого здійснюється? Адже обох — і Латушка, й Олійника, до останнього часу принаймні, вважали тут мало не еталонами і зразками. То які наслідки, питаєте, від критики? Її ніхто не спростовує, бо не спростуєш, зате не помічати —можна. Тим паче що в усіх інших газетах «контрвиступів» на користь «ображених» і їх колег — хоч греблю гати. І не боїться, що цю греблю колись прорве...

А в Царичанку ми завітали через два тижні після того, як область привітав з завершенням жнив Президент України, а в самому районі справили обжинки. Їдемо степовим шляхом, коли гульк — у полі працюють комбайни.

— Ще на 120 гектарах залишилося підбирати валки ячменю, — пояснив бригадир третьої бригади КСП ім. Калініна Микола Данилюк. — Самі бачите!

Трактувати факт як окозамилювання чи обман ще й замало. Бо небезпідставно виникає підозра, що це вже сипалося у бункери невраховане зерно. Та тільки хто дізнається істину? Районна прокуратура ловить зовсім інших «злодіїв», а районна «Приорільська правда» уже ніколи й нізащо жодним словом не відгукнеться на це неподобство.

— Чесного і порядного, хто хоче сумлінно і для блага народу працювати, сьогодні або у в'язницю посадять, або спровокують полізти в зашморг. Іншого вибору поки що немає... — сказав наостанок голова КСП з Преображенки Микола Романчук.

І спробуй з ним не погодитися.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Вітчизняний стиль

Черга за млинами

Три тисячі млинів виготовлено за роки незалежності на Могилів-Подільському машинобудівному заводі Вінницької області. Такого високого показника поки що не вдалося досягти жодному іншому підприємству сільськогосподарського машинобудування. Великий попит на могилівські млини спеціалісти пояснюють їх надійністю і нижчою, порівняно із зарубіжними, ціною.

Попри те, що обсяги виробництва цьогоріч вже зросли у чотири рази, бажаючих придбати млини не поменшало: у вересні вони змушені були записуватися в чергу. До речі, більш як половину виробів (57,8 %) відправляють на зарубіжний ринок. За окремим замовленням тут почали реставрувати та виготовляти нові вальці для млинів зарубіжного виробництва, чим позбавили їх власників зайвих клопотів і валютних витрат.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

ХХ століття: українські акценти

1941 — 1950

№1

Для людства — ІІ світ

Історія відкидає емоції, схиляється перед фактами

Насамперед дякуємо всім, хто відгукується на публікації, що друкуються під рубрикою «ХХ століття. Українські акценти». Навіть ваша критика — це істотна допомога нам. Адже, вкотре належить повторити, ми не просто привертаємо увагу читачів до відомих сторінок історії, ми разом з вами хочемо побачити справжній (без ідеологічної ретуші) літопис подій, що відбувалися на українській землі.

Саме тому сь... надісланого з ... нізації «Франи... цікавилася наш... ності ентузіа... Річ у тім, що ... вастополі було ... де були похова... ський облвикон... ща, але досі н... Цей лист цікав... му — збереже... людині. Такі ...

Трагедія і героїка сорокових років

Останнє десятиліття першої половини століття виявилося для України найтрагічнішим. Передусім це пов'язано з початком — 22 червня 1941 року — Великої Вітчизняної війни.

Ця війна є частиною Другої світової. Війна справді охопила майже весь світ. Вона палала на території Європи, Азії, Африки й Океанії, в акваторії Атлантичного, Тихого, Індійського і Північного Льодовитого океанів. В її орбіту було втягнуто понад три чверті населення планети.

Від вторгнення гітлерівських військ до ліквідації останніх вогнищ опору ворога у Закарпатті 28 жовтня 1944 року минуло 1125 днів і ночей. Населення України страждало від воєнних дій під час наступу та відступу збройних сил агресора, пережило всі жахи тривалої окупації. Після очищення території від німецьких, румунських та угорських військ громадяни України й надалі боролися з ворогом у складі Радянської Армії в Європі і в Азії, аж до капітуляції Японії 2 вересня 1945 року.

Тих, хто загинув у Другій світовій війні, називають число 50 мільйонів чоловік. Точніше кількість людських життів, які згоріли в її полум'ї, підрахувати неможливо. Передусім це пов'язано з цифрами втрат в Радянському Союзі, які щораз змінюються.

У березні 1995 року у Москві відбулася міжнародна наукова конференція на тему «Людські втрати у другій світовій війні». Міністерство оборони Російської Федерації вперше оголосило такі дані: до Збройних Сил СРСР за роки війни влилося 34,5 мільйона, а з них загинуло 11,9 мільйона осіб. Загальна кількість втрат Радянського Союзу у війні, включаючи смертність населення, спричинену воєнними нестатками, досягла 37,2 мільйона чоловік. Якщо не враховувати ненормально підвищену смертність і обмежитися тільки підтвердженими випадками загибелі військовослужбовців та цивільних громадян, то цифра втрат знижується до 26,6 мільйона.

Втрати України підрахувати важче, тому що відсутній республіканський зріз деяких загальносоюзних даних. «Книга пам'яті» засвідчує, що на фронтах війни загинуло 3 мільйони громадян України. Однак за достовірність цифри, яка встановлюється через багато десятиліть, важко ручатися. Сукупні втрати військовослужбовців і цивільних громадян України оцінюються в 7 — 8 мільйонів чоловік. Точнішу цифру назвати, мабуть, уже не вдасться.

Співставимо наведені цифри. Втрати України становлять третину загальносоюзних, що перевищує питому вагу республіки в населенні СРСР. Сукупні втрати всіх учасників другої світової війни менші, ніж втрати одного Радянського Союзу. Чому для СРСР війна виявилася настільки тяжкою?

Головна причина полягає у політиці нацистів щодо населення окупованих земель на Сході. А. Гітлер бажав після досягнення світового панування розширити рейх до чорноморського узбережжя. Щоб створити «лебенсраум» (життєвий простір) для нордичної раси, планувалося винищити 30 мільйонів слов'ян. Населення міст підлягало виголодженню, а зменшене сільське населення — перетворенню на рабську силу у маєтках майбутніх панів — солдатів вермахту.

Існувала ще одна вагома причина особливо високих воєнних втрат. Щоб зрозуміти її, слід розібратися в суті радянського ладу.

У боях з ворогом бійці Радянської Армії не шкодували життя. Проте їх життя не шкодували й прославлені радянські воєначальники, починаючи від Г. Жукова, що зовсім не те саме. До війни була поширена практика введення в дію новобудов до червоних дат у календарі. Коли армія визріла для наступальних операцій, почали звільняти до календарних червоних дат міста, що призводило до велетенських втрат. У боях широко використовувалися штрафні батальйони і загороджувальні загони автоматників за спинами бійців на передовій. Мобілізовану на звільненій території України молодь нерідко кидали в бій, не навчивши володіти зброєю. Безглуздо гинули сотні тисяч мобілізованих. Деякі з них навіть не встигли одягнути форму. У підсумку польові втрати Радянської Армії виявилися в п'ять разів більшими, ніж втрати вермахту та союзників Німеччини.

Після нападу Німеччини на СРСР утворилася антигітлерівська коаліція у складі трьох держав, яка поставила своєю метою не тільки цілковитий розгром ворога, а й викорінення людиноненависницької нацистської ідеології. До СРСР, США і Англії в ході війни приєдналося 44 країни.

Тривалий час німецько-радянський фронт був єдиним у Європі. Проте навіть після відкриття другого фронту більшість німецьких дивізій воювало на Сході. За роки війни Збройні Сили СРСР розгромили і взяли в полон 607 дивізій, а союзники — 176.

Об'єднані Нації виконали поставлені цілі. На Нюрнберзькому процесі вищі керівники нацистського рейху були засуджені і покарані. Переможці утворили Організацію Об'єднаних Націй як інструмент розв'язання наявних конфліктів, співробітництва і взаємодопомоги держав-учасниць. Україна і Білорусія теж стали членами—засновниками ООН як союзні республіки, що зробили особливо великий внесок в розгром фашистського блоку держав-агресорів.

Відбудовні роботи в Україні почалися відразу після відступу німецьких військ. Найбільша увага приділялася залізницям, вугільним та металургійним підприємствам. До кінця 1945 року було відновлено близько третини довоєнного індустріального потенціалу республіки. Наявність єдиного загальносоюзного народногосподарського комплексу — єдине пояснення цього феномена. За заявками наркоматів в Україну ввозилося все те, у чому була гостра потреба. Централізований розподіл засобів виробництва в їхній натуральній формі допомагав швидко задовольнити потреби місцевостей, які постраждали від воєнних дій та окупації.

За першу післявоєнну п'ятирічку промисловість України в цілому вийшла на довоєнний рівень виробництва. Однак ізольованість від зовнішнього світу давалася взнаки: радянська індустрія дедалі більше відставала за технічною оснащеністю від передових країн Заходу, де розгорнулася і більше не припинялася науково-технічна революція.

До галузей, безпосередньо пов'язаних з воєнно-промисловим комплексом, була підвищена увага правлячої партії і уряду. Всі засоби, у тому числі зусилля кращих розвідників, було застосовано, щоб ліквідувати монополію США на виробництво ядерної зброї. Сталін досяг цієї мети в максимально короткі строки.

Внаслідок цього «холодна війна», яка розгорнулася з 1946 року між колишніми союзниками, не переросла у звичайну війну із застосуванням атомних бомб з боку американців. Слід зазначити, що президент США Г. Трумен застосував атомні бомби проти японських міст, тільки-но дістав їх у своє розпорядження. Завдяки цьому він домігся беззастережної капітуляції Японії без пов'язаної з великими втратами висадки військ на острови.

Індустріальне зростання у післявоєнній п'ятирічці забезпечувалося низькою часткою заробітної плати робітників та службовців у національному доході, безплатною, по суті, працею мільйонів ув'язнених у таборах ГУЛАГу, нееквівалентним обміном між містом та селом. Оплата праці в колгоспах була вкрай низькою, а підсобні господарства колгоспників обкладалися високими податками та обов'язковими натуральними поставками. Незважаючи на тяжку посуху 1946 року у південних областях України, накладений державою тягар не зменшився. В результаті в Україні стався третій за радянські часи голодомор.

У стислі строки, в основному за 1948—1949 рр., в західних областях була проведена суцільна колективізація сільського господарства. Методи її були такими само брутально насильницькими, як під час колективізації 1929—1933 рр. у східних областях. Намагаючись протистояти державі, яка відбирала власність і перетворювала селянина-господаря у найманця на державній землі, найрішучіші йшли в ліси, де з часів війни переховувалися загони Української повстанської армії. Антирадянська активність внаслідок цього не згасла, а навіть поширилася.

Люди старшого покоління пам'ятають піднесення в суспільстві після перемоги над ворогом. Позаду залишилися нестатки воєнної доби. Проте сталінський режим у війні тільки зміцнився. Коли зникла зовнішня небезпека, терор знову став методом державного управління. Почалися депортації малих народів і деяких національних меншин, було покінчено з лібералізацією в національній сфері і в релігійному житті, ГУЛАГ швидко поповнювався новими в'язнями.

Професор
Станіслав КУЛЬЧИЦЬКИЙ.

ва, для СРСР — Вітчизняна

ці хочеться привернути увагу до листа, . Голова новоствореної громадської органі товариство» Жанна Амфітеатрова за публікаціями і просить посприяти діяль-

2 року не відомо за чиєю вказівкою в Сещено меморіальне французьке кладовище, асники Кримської війни. 1989 року Крим-прийняв рішення про відновлення кладовише зроблено.

ля нас тим, що піднімає архіважливу телюдської пам'яті, врешті —людського в ання долають державні кордони і єдна-ють серця. Адже, як то кажуть, війну можна вважати завершеною лише тоді, коли похований останній загиблий її учасник.

Усе це правильно, але як зробити так, щоб війни не повторювались?

Чи є відповідь на це запитання, сказати важко, але що пам'ять (а отже, й добре знання історії) потрібна нам — це безперечно.

Хочеться, щоб саме про це пам'ятали читачі «Голосу України», знайомлячись з публікаціями, присвяченими сороковим рокам XX століття. Тут і кривава війна, і міжнародний суд у Нюрнберзі над фашизмом, і створення ООН, і відбудова СРСР...

Війна, яка завжди з нами

ро минуле писати не просто. Тим паче про таке, що досі не дає спати. е нам — поколінням, які прийшли у світ наприкінці сорокових і пізніше. наших ровесників були інші війни, зокрема афганська. Слава Богу — не ечeнська.

е сплять учасники II світової війни, яка в СРСР справедливо називалась ітчизняною. Ми про неї, здається, знаємо все. Тому сьогодні спробуємо ише розширити інформаційне поле навколо окремих подій, явищ, фактів...

аїнці в арміях янській, американській, ословацькій, польській, ецькій

скіл... українські землі на час II ової війни були в різних країнах, ак сталося, що й українцям довеі воювати в різних арміях.

розуміло, що найбільше їх потра до Радянської Армії. Близько ільйона українців було нагород- орденами та медалями СРСР. 2 особи удостоєні звання Героя янського Союзу.

літку 1943 року в Новохоперську рмували І Чехословацьку бригаду олі з полковником Л. Свободою. й з 15 тисяч воїнів 11 тисяч були рпатськими українцями, що, як ишні громадяни ЧСР, добровільвступили до війська.

ригада Л. Свободи брала участь у ьненні Києва від фашистів.

країнці — колишні польські громяни — вступали до польських ькових формувань у СРСР та ар- Андерса, що через Персію та зький Схід потрапила до Єгипту ою...ла у складі англійської армії ві... Італії.

лавах французького руху Опору ися з німцями три українських розділи: українські курені імені І. уна та Т. Шевченка, підрозділ поика Круковського. Вінничанин иль Порик став національним гем Франції. Уродженець Могилеодільського Микола Буянов мертно удостоєний найвищої наоди Італії — «Золотої медалі за ськову доблесть».

Особлива розмова — участь украів у німецьких військових формуннях. ОУН, й зокрема С. Бандера, шли згоди з німцями й ініціювали рмування батальйонів «Нахтігаль» «Роланд». Ці військові частини разу ж розформували після не кціонованого німцями проголоння у Львові Української держави червня 1941 року. З офіцерів цих альйонів вийшов і командувач А Р. Шухевич.

Найчисленнішим військовим форванням, що воювало на боці нім, зрозуміло, була дивізія «Галичи, розбита під час наступу радяних військ під Бродами. Згідно із истськими законами ніхто, крім ців, не мав права в рейху носити ою. «Есесівські» підрозділи — це ойні формування, створювані на шти фашистської партії. повідно їм мати зброю дозвоюся. Існували дві дивізії «Росія», інші національні військові часни. Перед ними ставилися завдан охоронно-вартової та поліційної жби.

Одна з найболючіших сторінок наї історії — бойові дії Української встанської Армії. Різні були періи в літописі УПА, але сьогодні жна зробити висновок, що більсть упівців воювали на кілька фронтів — і з німцями, і з поляками, і з радянськими частинами.

Під ворожими окупаціями

Ставимо тут множину тому, що не лише німці були окупантами в Україні. А румуни, угорці, іспанці, італійці, інші тодішні союзники Німеччини?

Захопивши Україну, німці поділили її землі на три частини: дистрикт Галичина, який було приєднано 1 серпня 1941 року до Генеральної Губернії; Рейхскомісаріат Україна та Трансністрію.

Найбільша частина — Рейхскомісаріат Україна, що включав у себе землі від Волині до Донбасу. В його столиці — Рівному сидів відомий з історії Е. Кох.

Адміністративний поділ нового «життєвого простору» потрібний був німцям для перетворення краю на джерело робочої сили. Цікаво, що зберегли колгоспну систему організації праці на селі. З одної комори легше вигрібати. Будь-які форми організації життя на окупованих територіях були заборонені. Освіта обмежувалась чотирикласними школами.

Відповідно вели себе й угорці та румуни.

Піднімецький Київ

Уночі 18 вересня 1941 року радянське керівництво УРСР на чолі з М. Хрущовим та К. Ворошиловим залишило оточену німцями українську столицю — спеціально надісланий літак вилетів з Броварського аеродрому. А наступного дня до Києва увійшли окупанти.

Фашистська військова адміністрація розташувалася в «Гранд-Готелі» на Хрещатику. Комендатура зайняла колишній магазин «Новий світ» на Прорізній. За наказом німців кияни почали зносити у відведене місце зброю, вибухові матеріали, радіоприймачі, протигази...

24 вересня приміщення штабу й комендатури злетіли в повітря: загинуло багато німців та мирних жителів. У центрі Києва залунали вибухи, спалахнули пожежі. Відступаючи, радянські війська замінували великі споруди Києва. Німці літаками доставили з Німеччини шланги й подавали на Хрещатик воду з Дніпра, щоб загасити вогонь. Мешканці центральних вулиць були виселені. «Партизани» проколювали й різали шланги, що лежали на вулицях без охорони. Зловлених на місці німці розстрілювали.

5 жовтня в Києві була створена Українська Національна Рада на чолі з професором Миколою Величковським. До міста прибули похідні групи ОУН. У їх складі — поети Олена Теліга, Олег Ольжич, Іван Ірлявський та інші. Олена Теліга очолила виникху Спілку письменників, почала видавати журнал «Літаври», де друкували й поезії радянських письменників.

Військова німецька влада, услід за наступаючими німецькими військами, перемістилася до Харкова, а цивільна опановувала ситуацію надто повільно. А місту потрібні були продукти, транспорт, робота...

Щойно цивільна німецька влада змінила, вона відразу знищила конкурентів — і Українську Національну Раду, й оунівців. У Бабиному Яру, де було розстріляно понад сто тисяч людей, знаходиться й могила Олени Теліги, і могили радянських підпільників, зокрема Івана Кудрі, Раїси Окіпної...

Багато чого бачив древній Хрещатик. Після визволення на ньому публічно карали гітлерівців.

Ще раз про порівняння військових сил

У реалізації плану «Барбаросса» брала участь 141 німецька дивізія (загалом на кордоні з СРСР було зосереджено 153 дивізії). Крім того, було ще 29 (за іншими даними — 37) дивізій союзників Гітлера.

Загалом Гітлер на війну з СРСР виставив 3 млн. чоловік. Вони мали на озброєнні 48 тисяч гармат та мінометів, 2800 танків і штурмових гармат, 4950 літаків.

Радянська Армія (за даними Г. Жукова — тодішнього начальника Генерального штабу) в прикордонних округах мала 170 дивізій і дві стрілецькі бригади. В них налічувалося 2,9 млн. чоловік при озброєнні — 1540 літаків лише нових типів, 34695 гармат і мінометів (без 50-міліметрових), 1800 важких і середніх танків (у тому числі — 1475 нових типів). Не наводимо даних про кількість застарілої техніки та трофейної зброї. Зазначимо лише, що на західних кордонах було зосереджено 7 тисяч танків та 7 тисяч літаків застарілих конструкцій.

У перший день війни радянські війська втратили 1200 літаків, тисячі танків та іншої військової техніки. За короткий строк у полон до ворога потрапило близько 4 млн. червоноармійців.

Наприкінці липня 1942 року радянські війська залишили останній населений пункт Ворошиловградської (нині Луганської) області.

Лише за період із 1943-го по березень 1944 року в Німеччину було вивезено: зерна — 9200 тисяч тонн, м'яса та м'ясних продуктів — 622 тисячі тонн, масла — 208 тисяч тонн, цукру — 400 тисяч тонн, картоплі — 3200 тисяч тонн.

Народному господарству України за роки окупації нанесено збитків у 285 млрд крб. На руїни перетворилося 714 міст і селищ, 28 тисяч сіл. Донині залишаються нерозв'язаними питання повернення в Україну культурних цінностей, переміщених під час війни за межі нашої країни.

І останнє: близько 6,5 млн. українців воювали в Радянській Армії або в полках і дивізіях народного ополчення. Серед радянського генералітету в роки війни налічувалось близько 300 українців.

Хроніка

✓ 1941

22 червня. Німеччина напала на Радянський Союз. Заява У. Черчілля про підтримку Великою Британією СРСР.

30 червня. Москва. Створено Державний Комітет Оборони СРСР.

Львів. Проголошено Українську державу.

5 жовтня. Київ. Створено Українську Національну Раду — уряд окупованої України.

Грудень. Введено війська СРСР та Великої Британії на територію Ірану.

✓ 1942

Липень–серпень. Німецькі війська повністю окупували Україну.

Вересень–жовтень. Сформовано Українську Повстанську Армію.

Грудень. Е. Фермі здійснив ядерну реакцію (Чиказький університет, США).

18 грудня. Початок визволення України від німців.

✓ 1943

Серпень–грудень. Битва за Дніпро.

6 листопада. Визволено Київ.

✓ 1944

1 лютого. Верховна Рада СРСР ухвалила закон, яким було «надано право кожній союзній республіці мати свої республіканські військові формації».

Травень. Депортовано кримських татар, чеченців, інгушів, представників інших народів із Криму та Кавказу.

6 червня. Відкрито другий фронт.

Жовтень. Україну очищено від німецьких військ.

✓ 1945

4–11 лютого. Відбулася Кримська (Ялтинська) конференція глав урядів СРСР, США та Великої Британії.

25 квітня. Конференція Об'єднаних Націй у Сан-Франциско.

2 травня. Взято Берлін.

24 червня. Парад Перемоги у Москві.

Серпень. Американці скинули ядерні бомби на Хіросіму та Нагасакі.

24 жовтня. Набрав чинності Статут ООН. Цей день щорічно відзначається як День ООН.

✓ 1946

Лютий–березень. Промови Й. Сталіна на передвиборних зборах та У. Черчілля у Фултоні (США). Початок «холодної війни».

Березень. Львів. Собор греко-католицької церкви скасував унію з Римом.

25 грудня. Пущено атомний реактор у СРСР.

✓ 1947

12 березня. Президент США Гаррі Трумен виступив у Конгресі з програмою стримування комунізму.

Квітень–травень. Операція «Вісла» — виселено польських українців на західні землі Польщі.

Частини УПА пробилися до Німеччини та Австрії через радянські та східно-європейські кордони.

5 червня. Держсекретар США Дж. Маршалл виклав план економічної допомоги для відродження Європи.

✓ 1948

10 грудня. Генеральна Асамблея ООН схвалила Декларацію прав людини.

✓ 1949

5–8 січня. Створено Раду Економічної Взаємодопомоги (РЕВ).

Квітень. Наукове товариство імені Шевченка почало видавати «Енциклопедію українознавства».

4 квітня. Створено НАТО.

25 вересня. В СРСР вперше випробувано атомну бомбу.

24 жовтня. Львів. Вбито Я. Галана.

Створено Раду Європи.

✓ 1950

5 березня. Загін МВС на чолі з П. Судоплатовим знищив командира УПА Р. Шухевича.

27 червня. Почалася війна в Кореї.

Дмитро Мануїльський від імені Української РСР підписує Статут ООН.

Ведучі рубрики: Віталій АБЛІЦОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

«А без Полтави — я жити не можу...»

Усе це Полтава — напрочуд прекрасна у 1100-літньому ювілейному вбранні. Вилизана до блиску, як і ведеться в добрих господарів у переддень свят в очікуванні гостей. Проте це далеко не вся Полтава, бо є в ній краєвиди набагато бідніші, хоча чепурна вона і в будень, і на околицях. Тут є постійно тепло, газ, вода, електроенергія... Та й місто потроху розбудовується: такі бізнес-центри європейського стандарту нині споруджують не всюди, а галереї сучасного мистецтва — й поготів! У Полтаві завжди панував дух зодчих — не руйнівників, хоча місто ніколи не було «ручним», бо стояло на порубіжжі століть і культур, націй і народів й першим приймало на себе удари ворогів. Тут за віки зламано багато списів і голів покладено не менше.

Пролетіли роки, змінилися суспільні уклади, і чи не вперше за багатовікову історію Полтава має можливість дихнути вільно, на повні груди. І хочеться вірити, що ювілейне «прогинання» місцевої влади перед столичною — явище тимчасове, кон'юнктурне. Ніщо інше, як одвічна провінційна хитрість, аби повернути бодай частку того, що споконвіку по владній вертикалі сильний забирає у слабшого. Повернути, щоб і надалі розбудовувати своє рідне місто.

Григорій ГРИНЬ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Полтавська область.

Подумаєш, ребро зламали! А могли й у клітку посадити...

Після падіння Берлінської стіни становище жінок в Східній Європі змінилося з поганого на гірше. Такий висновок можна зробити з доповіді Дослідницького центру «Інноченті» (ЮНІСЕФ) «Жінки в перехідний період».

Фахівці проаналізували можливості для розвитку слабкої половини в 27 країнах Центральної та Східної Європи, СНД і Балтії — там проживає понад 200 мільйонів прекрасних дам.

За соціалістичних часів ці дами вважалися не інакше, як соратницями чоловіків — комуністи відстоювали рівність статей. Жінки одержували освіту і могли працювати, одночасно виховуючи дітей. Була розвинена мережа дитячих садків, виплачувалася несимволічна допомога. В Білорусі, Молдові, Росії та Україні працюючих жінок було лише на 2% менше, ніж зайнятих на виробництві чоловіків — майже як в фемінізованій Швеції.

У СРСР навіть існували квоти для жінок, які обираються в парламент — близько третини місць. Зрозуміло, вони все одно не мали реальної влади, але... На виборах 1989 року квоти зняли, і кількість жінок-делегатів зменшилася до 16%.

Нині в країнах Балтії та СНД леді займають менше 10% місць в парламентах, і цей показник варіюється від 1% в Киргизстані до 18% в однопартійному Туркменистані.

Слід зазначити, що радянські гасла про рівність статей не знаходили відгуку в народу. Рівність на виробництві ніколи не супроводжувалася рівним розділенням сімейних обов'язків. Жінки в Центральній і Східній Європі працювали (у тому числі по господарству) майже 70 годин на тиждень, що на 15 годин більше, ніж жінки Західної Європи. Ця тенденція збереглася і зараз.

Правда, зростаюче безробіття поступово «розвантажує» дружин і матерів, звільняючи їх від необхідності ходити на свої підприємства. В Україні близько одного мільйона жінок не мають роботи. А якщо і зайняті на виробництві, то одержують меншу зарплату. В Росії, наприклад, заробітки прекрасної половини на 24% нижчі, ніж у чоловіків тієї самої освіти і досвіду роботи. В Казахстані цей розрив — 29%, у Польщі — 16% і в Угорщині — 15%.

Фахівці також попереджають про зростаючу «фемінізацію зубожіння». Якщо виходити з міжнародного рівня бідності (4 долари щодня), то зубожіє 40% населення Болгарії, Росії, Узбекистану, України і Естонії, 50% населення Казахстану та Узбекистану і майже 75% — в Киргизстані. Більшість тих, хто опинився за бортом, — жінки.

Не дивно, що доведені до відчаю, вони погоджуються навіть на сумнівну роботу. Їхньою довірливістю часто користуються работорговці — нині майже 400 тисяч молодих здорових українок фактично продані в закордонні притони. Примушуючи до проституції, наших рабів тримають у льохах у Туреччині або в бамбукових клітках в Індії.

Порівняно з тими умовами, насильство на батьківщині вже не здається нашим жінкам таким жахливим. Хоч, попереджає ЮНІСЕФ, інколи в країнах Східної Європи з дамами поводяться гірше, ніж у малорозвинених районах Азії. Наприклад, 26% дружин в Азербайджані страждають від насильства з боку чоловіка. У Вірменії, Болгарії і Грузії насильство в сім'ї не заборонено законом. Згвалтування, вчинене чоловіком, не вважається злочином в Албанії, Югославії, Македонії, Румунії, Таджикистані, Україні, Хорватії. В Словенії не є кримінальним злочином нанесення своїй половині «легких» тілесних пошкоджень, що може означати «перебитий ніс, зламане ребро, легкий струс мозку і вибиті зуби».

Надія БЕДРИЧУК.

Нелегали стали жертвою урбанізації

Немає нічого поганого в тому, що ліванська влада в південному портовому місті Сідон вирішила будувати на місці бідних халупок висотні будівлі. Перш ніж зрівняти помешкання району з землею, влада заздалегідь попередила його мешканців.

Проте в залишених ліванцями будинках знайшли притулок нелегальні мігранти — біженці з Палестини. І тепер вони оплакують зруйновані стіни, як свої рідні. Урбанізація ліванського порту залишила без даху над головою 20 сімей.

Фото АП.

Для коханої — орхідеї з Молдови

Нарікання на важке життя створюють певне психологічне тло, в якому ми обертаємося і котре нас надміру пригнічує. І в цьому світлі майже неправдоподібними здаються історії, де головний показник щастя — просто посмішка чи помах вій коханої. Часи Шекспіра минули, скажете ви. А ось і ні!

Молдованин Костянтин Гилка — юрист, який обіймає серйозну державну посаду. Специфіка роботи, здавалося б, диктує характер: сухий, стриманий, не надто довірливий. І спосіб життя відповідний. Як то кажуть, без сентиментів. І раптом — зустріч, що перевернула спокійний і налагоджений перебіг життя цієї людини. Виявилося, що притаманне юності бажання перевернути все шкереберть, дивувати, радувати й радуватися самому властиве й людині в зрілому віці.

Скептики могли б назвати це курортним романом. А Костянтин вважає цю зустріч подарунком долі. «Розумієш, — каже він мені, — як побачив — відразу зрозумів: єдина». Два роки минуло відтоді, та блакитні очі української дівчини Наталки не лише сняться йому щоночі, а й... увійшли до книжки, що її вечорами юрист-романтик відстукує на машинці розділ за розділом. Сентиментальний роман для коханої. Просто так.

Предмет обожнення державного мужа з Кишинева мешкає в селищі Зарічне Рівненської області. З батьками і... маленьким сином, який має матусині очі. Для Костянтина малюк теж частина образу єдиної і неповторної. Скільки кілометрів «намотав» через кордон зачарований несподіваною Роксоланою молдовський підданий? Взимку та влітку, часто-густо на перекладних (щоб заощадити час) із Молдови до України й назад, щоб тільки подивитися на неї...

Коли у затишний український будиночок приносять розкішні орхідеї, у сім'ї знають: це від Кості. А одного разу було ціле море квітів. Уявіть маленьку кімнату, буквально завалену трояндами, герберами, ромашками, і в ній — тоненьку дівчину, яка потопає в екзотичних хвилях. Іншого разу — шампанське з портретом коханої і величезний торт зі свічками, що подолали до дня народження тисячу кілометрів. Був і панотець зі столиці — благословити іменинницю та освятити дім. А ще...

«Ловлю себе на тому, — розповідає Костянтин, — що мені постійно хочеться чимось її здивувати і побачити, як вона посміхається. Я зустрів таку, що гори готовий звернути. Чи то мені просто пощастило, чи це подарунок згори — не знаю, але долі завдячую».

Не даремно кажуть: кохання — каталізатор наших найкращих здібностей та активності. Завантаженість на службі колосальна, та Костянтин вступив ще й до академії, складає іспити екстерном. Якось на екзамен привіз із собою «фото-талісман»: «побачить» Наталка, як тягну білета, і «відмінно» забезпечено.

А що Наталка? "Слухай-но, — запитала я Костю, — а раптом, поки ти вигадуєш чергову романтичну несподіванку, вона візьме та й одружиться з іншим?» Його відповідь убила наповал: «Не виключаю. Але в моїх стосунках і намірах нічого не зміниться, бо все пізнається в порівнянні. Я зачекаю, бо впевнений, що воно виявиться на мою користь. А орхідеї і в цьому разі надсилатиму через прикордонні митні пункти».

Зізнаюся, розповідати історію цих двох людей мені було приємно, бо стомлюєшся від політики, економіки й суму в очах людей. Була ще одна причина. Суто жіноча: мені ніколи не дарували припорошених снігом орхідей...

Світлана ГАМОВА.

Кишинів.

Люди й події

Наївні хлопці

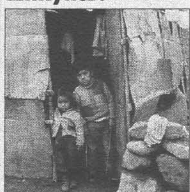
Наївністю вражають протест афганського руху «Талібан» проти невизнання ООН його правління та докір талібів: Об'єднані Нації, мовляв, визнають президента Раббані, який «контролює нині хіба що себе самого». Чи ж це аргумент? От, наприклад, в одній із країн—членів ООН президент не контролює не лише те, що відбувається в державі, а й, кажуть, самого себе (це робить його сумнівне оточення). То що ж, нас тепер з ООН виключати?

Нова форма

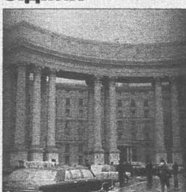
НАТО не буде світовим жандармом, заявив новий генеральний секретар альянсу Джордж Робертсон в інтерв'ю італійській газеті «Репуббліка». І справді, досить вже пресі обзивати альянс прізвиськом «світовий жандарм» чи «світовий поліцейський». З приходом британця Робертсона НАТО цілком змінює форму. Тепер вона «світовий боббі» — лондонський полісмен.

За допомогою — шикуйсь!

Президент Венесуели Уго Чавес почав активно призначати військових на важливі державні посади і масово залучає армію у процес «поліпшення життя людей». Майже 100 тисяч військовиків залишили казарми і пішли закуповувати у населення сільськогосподарську продукцію, аби потім продавати її на базарах. Тож у венесуельських селян побільшало часу для роботи в полі, але поменшало грошей. Бо треба платити податки на утримання величезної армії «торговців». Вочевидь, селянам (які й так на бобах) доведеться звертатися до солдатів по нову допомогу: щоб ті навчили варити кашу із сокири.

Шкода бідних

Міністр закордонних справ України Борис Тарасюк, виступаючи на сесії Генеральної Асамблеї ООН, висловив серйозне занепокоєння тим, що деякі народи потерпають через бідність, недоїдання, відсутність медичної допомоги. Їх економіку зруйновано, нема грошей будувати дороги й залізниці, промислові підприємства занепадають, освіта слабка, студенти їдуть навчатися за кордон. І всім це байдуже, окрім самої України. І коли вже Об'єднані Нації звернуть увагу на цей нещасний народ, справедливо обурюється міністр. Одне слово, ООН, допоможи... Африці!

Демократія в дії

Мухаммед Хосні Мубарак, вкотре переобраний президентом Єгипту, поклявся народові змінювати демократію в країні. За вісімнадцять років безроздільного правління країною Мубарак справді досягнув чималих висот на ниві демократизації. Шість років тому він мав майже «брежнівські результати»: за нього проголосувало 95 відсотків виборців, а нині, в умовах активної діяльності опозиції, лише 93,79 відсотка. Якщо так демократія змінюватиметься й надалі, то про цілковиту перемогу в 100 відсотків після 24 років правління годі й мріяти.

Спорт

✔ **Київ**

Лідери розійшлися з миром

Першість України. Перша ліга. 12-й тур: «Торпедо» — «Шахтар-2» — 0:2. 1500. Акінін, 46, Леонов, 56. ФК «Вінниця» — ФК «Львів» — 2:2. 3500. Бессараб, 30, Васильєв, 90 — А. Мазур, 40 і 72. На 16-й хв. Б. Мазур («Л») не реалізував пенальті, а Кондратюка («В») вилучено з поля. «Оболонь-ППО» — «Металург» — 0:0. 1500. «Закарпаття» — «Волинь» — 2:1. 1200. Бундаш, 21, з пенальті, 68 — Федюков, 47. На 79-й хв. вилучено з поля Барановського («В»). «Чорноморець-2» — «Явір-Суми» — 2:0. 500. Гапон, 12 і 70. СК «Миколаїв» — «Полісся» — 2:0. 2500. Павлюченко, 18, з пенальті, Скрипка, 87. ФК «Черкаси» — «Сталь» — 0:0. 8000. «Поліграфтехніка» — «Нафтовик» — 3:2. 1000. Чернишенко, 17, Громов, 21, Потапов, 65 — Жабинський, 32, Корощенко, 69. Матч «Динамо-2» — ЦСКА-2 перенесено.

Навіть фани зі стажем не пригадують, коли ще стадіон у Черкасах збирав таку аудиторію. Всі, звичайно, сподівалися стати очевидцями перемоги своїх улюбленців над «Сталлю», але її оборона виявилася не по зубах грізним форвардам черкащан. Захищалися гості грамотно і без грубощів. Алчевці поїхали з Черкас не тільки з омріяним очком, а й із сподіваннями завершити перше коло лідерами. Таких напружених матчів у «Сталі» цього року вже не передбачається.

А ось «Волинь» у гостях не витримала навали «Закарпаття». На 21-й хвилині волиняни «заробили» пенальті у свої ворота, а за одинадцять хвилин до фінального свистка залишилися на полі в меншості. За плювок у бік судді Дердо з поля вмить було вилучено Барановського. Знову намітився спад у грі запорізького «Торпедо», яке поступилося вдома другій команді донецького «Шахтаря». Про це можна лише пошкодувати, адже суперництво 5—6 клубів додає гостроти турніру. А в першій лізі поки що лише два клуби заявили свої претензії на єдину путівку до вищої ліги. Мало. Дуже мало...

Ось становище команд після 12-го туру: «Сталь» — 28 очок, «ФК «Черкаси» — 25, «Закарпаття» — 20, «Шахтар-2» — 19, СК «Миколаїв» і ФК «Львів» — по 17, «Торпедо», «Волинь», ФК «Вінниця» — по 16, «Металург» — 15, «Динамо-2» і «Полісся» — по 14, «Поліграфтехніка» — 13, ЦСКА-2 — 12, «Нафтовик» і «Оболонь-ППО» — по 10, «Явір-Суми» — 9, «Чорноморець-2» — 8.

Матчі 13-го туру відбудуться 6 жовтня.

«Тайфун на татамі»

Під такою назвою вчора в Київському палаці спорту відбувся шостий міжнародний молодіжний турнір із дзюдо. На татамі виходили представники Росії, Німеччини, Угорщини, Румунії, Білорусі, Молдови, Латвії, Словенії, Азербайджану та України. Велику допомогу в організації та проведенні цих змагань надала Київська міська держадміністрація, колектив Палацу спорту (директор Віктор Ткаченко), благодійний фонд розвитку спорту «Покоління», який очолює олімпійський чемпіон з греко-римської боротьби В'ячеслав Олійник. Багато сил і енергії віддав цим змаганням голова їх оргкомітету, майстер спорту, заслужений тренер України, володар п'ятого дану з дзюдо Олександр Нагібін.

Про переможців і призерів турніру повідомимо пізніше.

✔ **Фотофакт**

І в нещодавньому переможному матчі Кубка Девіса проти команди Ізраїлю у складі тенісної збірної України першою «скрипкою» був Андрій Медведєв.

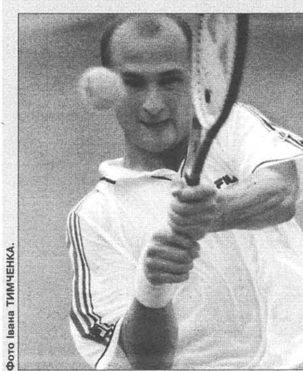

Фото Івана ТИМЧЕНКА.

Донбас — батьківщина пальми. Мерцалова

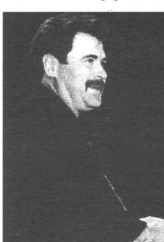
Незвичайна річ з'явилася в Донецьку: перед входом до виставкового центру «Експо-Донбас» встановлено так звану пальму Мерцалова

Юзівський коваль Олексій Мерцалов, родом з козацького села Курахівка, прокинувся знаменитим, коли викувана його руками з суцільного шматка рейки пальма здобула найвищу відзнаку на Всеросійському ярмарку в Нижньому Новгороді. Ішов 1896-й рік. А рівно через чотири роки на Всесвітній виставці в Парижі мерцаловський витвір було удостоєно гран-прі. І ось через сто років благодійний фонд сприяння розвиткові й популяризації Донбасу «Золотий скіф» загорівся ідеєю відновити історичну пам'ятку.

Точну копію пальми виготовив Сергій Каспрук, директор ТОВ «Пролісок». «Я директор, але молота з рук не випускаю», — пожартував майстер. Виконати завдання виявилося не так просто. Спочатку треба було на власні очі побачити оригінал. У Гірничому інституті в Санкт-Петербурзі, де зберігається пальма Мерцалова, до прохання донецького коваля поставилися насторожено. Фотографувати експонат заборонили категорично. Єдине, що вдалося, — добре роздивитися і обмацати.

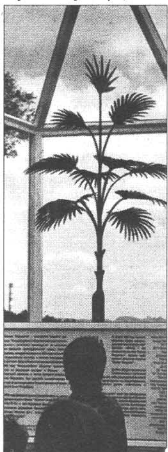
А ось рейка тих, юзівських, часів знайшлася на донецькій шахті «Лідіївка» у старій виробці. Три місяці тривала робота. Чаклувати над розжареним металом Сергієві допомагали син і ще двоє робітників. «Був момент, коли здавалося — ні, не зможу. Адже секретів своїх Олексій Мерцалов так і не видав», —зізнається згодом Сергій.

Проте у визначений термін пальма висотою понад 4 метри і вагою 352 кілограми була готова і встановлена перед виставковим центром. Щоб захистити ніжне тропічне дерево від агресивного донецького середовища, експонат помістили під скляний футляр, усередині якого витримується особлива атмосфера.

Щоправда, виникла інша проблема: як уберегти скло від руки випадкового хулігана? У фонді «Золотий скіф» пообіцяли знайти рішення. Цікаво, що в одній з охоронних фірм, куди представники фонду звернулися по консультацію, порекомендували обнести пальму високою сіткою і колючим дротом...

Урочисте відкриття пальми Мерцалова відбулося за участю Прем'єр-міністра України Валерія Пустовойтенка. Для зручності високого гостя церемонію провели на півгодини раніше запланованого часу, і ті, хто прийшов на відкриття, з подивом виявили, що спізнилися. Глава уряду запевнив, що повернення оригіналу пальми на

батьківщину — питання, яке можна вирішити. Поживемо — побачимо.

Ліна КУЩ.

На знімках: коваль Сергій Каспрук (зліва); пальма Мерцалова.

Фото Олексія БУДЬКА.

Археологія

Півострів скарбів взяли на абордаж могильні пірати

Крим, який називають музеєм під відкритим небом, дедалі більше грабують. Під час нинішнього сезону учасникам археологічних експедицій доводиться займатися не стільки науковими пошуками, скільки охороною історичних пам'яток від розкрадання і вандалізму.

І хоча кримським спеціалістам ще не заплачено за минулорічні роботи, вони добровільно взяли на себе обов'язки вартових цінних об'єктів. Проводять дослідження 17 груп Херсонеського (спільно зі студентами Варшавського університету), Керченського і Бахчисарайського історико-культурних заповідників, місцевих філій Інституту археології та Інституту сходознавства НАН України. Ще на півострові працює 16 російських державних експедицій і лише 4 українські: три київських і одна донецька.

Скільки ж «трудиться» шукачів скарбів — екіпірованих за найвищим класом і нерідко озброєних, —не знають ні керівники райдержадміністрацій, ні уряд, ні правоохоронні органи Криму. Тим часом, за підрахунками фахівців, щороку за кордон, здебільшого транзитом через Росію, з нашого археологічного Клондайку зловмисникам удається вивезти щонайменше на мільйон доларів безцінних історичних скарбів.

Частка вкраденого постійно з'являється навіть на найпрестижніших світових аукціонах. А основний масив предметів осідає в безіменних приватних колекціях на втіху нуворишам.

Розростання масштабів цього потворного бізнесу непокоїть дедалі більше. Втім, єдині, хто зараз у змозі хоч якось зарадити ситуації, — це працівники Служби безпеки України.

Тим часом лише в останньому акті йдеться про пограбовані мародерами понад 30 поховань часів римського періоду. Гробокопачам дістаються казкові скарби — монети, предмети озброєння, червонолакові тарелі, глеки, прикраси, світильники, статуетки...

Найприкріше те, розповідає начальник інспекції кримського рескому охорони і використання пам'яток історії та культури В'ячеслав Зарубін, що місцеві жителі допомагають грабіжникам. Лише зараз очевидці вандалізму розповіли, як узимку гробокопачі з допомогою бура знаходили могили, як копали шурф, як через лази витягали знайдене, як просіювали через сито грунт, як засипали місце грабунку, щоб ускладнити оцінку матеріальних збитків, завданих пам'ятці, на випадок, якщо їх схоплять на гарячому.

Та, на жаль, хапати нікому. Тому древня і зневажувана в усі часи професія могильного мародера у Криму нині процвітає.

Зараз — пік сезону в археологів. Дозвіл на проведення розкопок видано 44 експедиціям. Знахідки, які пощастить зробити, будуть передані у фонди музеїв і заповідників автономії.

Пік сезону грабіжників почнеться з першими осінніми дощами і триватиме до пізньої весни.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

Фото Ігоря ДЕМЧУКА (ДІНАУ).

99 Пам'ять

Тут обірвалося життя Мазепи

Пам'ятний знак гетьману України Івану Мазепі відкрито за межами нашої держави — у селі Варниця неподалік міста Бендери з ініціативи спілки українського товариства «Червона калина». Напис на гранітній плиті говорить сам за себе: «На цьому місці 22 вересня 1709 року помер гетьман України Іван Степанович Мазепа».

Вклонитися пам'яті борця за незалежність України приїхала з Києва делегація, у складі якої були Іван Драч, Павло Мовчан, Дмитро Гнатюк. Гості також побували у Придністровському університеті імені Шевченка у Тирасполі, де уже п'ять років існує кафедра української мови, відвідали фортецю у Бендерах, де служив у Подільському полку великий Іван Котляревський.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Коли розкрадають історію — це страшно

ПОНЕДІЛОК, 4 жовтня

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

07.25 Спаси і збережи
07.30 Медичний тижневик. 36,6
08.00 Християнська програма

КИЇВ

08.30 СТН-тижневик
08.55 Анонс
09.00 Чорний квадрат

ТЕТ

09.30 Х/ф «Новий Гулівер»
10.40 М/ф
11.00 Навіщо й чому
11.10 Веселі старти
11.40 Шляхи до прекрасного
12.10 Х/ф «Великі канікули»
13.45 Джаз-степ, танц-КЛАС!

КИЇВ

14.00 Анонс
14.05 Аплодисменти, аплодисменти...
14.30 Парламентський вісник
15.15 Астр. прогноз
15.35 Київ класичний
15.55 Д/с «Небо XX століття», с. 1
16.25 Православний календар

ТЕТ

16.30 Хіт-БАЗАР
17.00 Фішка
17.30 Відеомузика
17.40 Церемонія нагородження орденами «Слава на вірність Вітчизні»
18.00 Трансформа
18.30 Т/с «Людина моря»
19.25 Маленькі історії «Артобстрілу»
19.50 35 хвилин джазу
20.30 Столичні телевізійні новини (СТН) (ТРК «Київ»)
20.45 Київські ділові новини (Експрес-інформ) (ТРК «Київ»)
21.00 Антресолька
21.20 Дай п'ять
21.30 Вісті
22.00 Музика на каналі
22.15 Міські новини

КИЇВ

22.30 Х/ф «Віллоу»
00.35 Вікна у світ
01.05 Комп'ютер X

ГРАВІС

18.00 Анонс
18.05, 21.10, 00.00 Торгінформ
18.20 Грації від «Гравісу»
18.45 Палітри. Картина
19.15 Комп'ютер X
19.30 Т/с «Каїна», с. 90
20.30 Київ сьогодні
20.50 На добраніч, діти!
21.25 Хороші новини
21.30 Доживемо до понеділка
22.00 Кіно про кіно. Д/ф «Невтомний Чаплін», с. 1
23.00 Розслабтеся, ви в ефірі
23.30 Фінансист

НАРТ і ТОНІС

НАРТ

07.05 М/ф
07.25 Жіночий світ
07.45 Х/ф «Близнюки»
09.10 «Шлягер» представляє...
10.00 М/ф
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-ревю
11.10 М/ф «Маленький поїзд», ч. 1
12.00 Автоторг
12.10 М/ф «Маленький поїзд», ч. 2

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 Ток-шоу «Година пік»
13.35 Євромікс
14.05 Відлуння століть
14.30 Діалоги
14.50 Телеекспрес

ТОНІС

15.00 Х/ф
17.30 Автоторг
17.40 М/ф
18.00 Х/ф

НАРТ

20.00 За лаштунками
20.30 Тинди-ринди
21.30 Експрес-інформ
21.45 Ракурс
21.55 Діалоги
22.10 Телеекспрес
22.20 Телескоп
22.50 10 пісень, які вразять світ
23.10 Хіт-БАЗАР, ч. 8
23.50 Телеекспрес

ТОНІС

00.00 Х/ф

НТВ

05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сьогодні вранці
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода
05.20, 06.20, 07.20, 17.40 Кримінал
05.35 Карданний вал
05.50, 07.45, 16.25 Про запас
06.35 М/ф
06.50 Великі гроші
07.55 Т/с «Вона написала убивство»
08.50 М/ф
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні
09.25 Х/ф «Особистої безпеки не гарантую»
11.30 Старий телевізор. Х/ф «Вигідний контракт»
13.35 Кримінал. Щиросердне зізнання
14.05 Ключі від форту Буайар
15.35 Т/с «Пригоди супербоя»
16.50 Т/с «Кохання й таємниці Сансет-Біч»
18.35 Герой дня
18.55 Т/с «Швидка допомога»
19.50 Т/с «Д. Д. Д. Досьє детектива Дубровського»
21.45 Цілком таємно. Інформація для роздумів
22.45 Сьогоднячко
23.25 Сьогодні опівночі
23.45 «Футбольний клуб» представляє Лігу чемпіонів
00.15 Програма передач

РОСІЯ

05.55, 17.50, 23.54 Програма передач
06.00, 07.00, 08.00, 12.00, 16.00, 18.00, 20.00, 00.00 Вісті
06.20 Доброго ранку, Росіє
07.15, 22.55 Чергова частина
08.20, 10.50, 11.50 Гомеопатія та здоров'я
08.30 Арена — спорт
09.00 Т/с «Міледі»
09.50 Т/с «Літо нашої таємниці»
11.00 Дзеркало
12.20 Два роялі
13.10 Т/с «Антонелла»
14.05 Т/с «Дикий ангел»
15.00, 00.20 Магазин на дивані
15.30 М/ф «Мауглі. Ракша», «Ай-ай-ай»
16.20 Башта
16.55 Т/с «Комісар Рекс»
18.30 Т/с «У дзеркалі Венери»
19.25 Клуб «Білий папуга»
20.45 Х/ф «Інспектор карного розшуку»
22.35 Ток-шоу «Народ хоче знати»
23.10 Автошоу

ВІВТОРОК, 5 жовтня

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

06.45 Спаси і збережи
06.50 Міські новини
07.05 Дай п'ять
07.15 Антресолька
07.30 Вісті
08.00 Християнська програма

КИЇВ

08.30 Столичні телевізійні новини (СТН)
08.45 Київські ділові новини (Експрес-інформ)
09.00 Анонс
09.05 Православний календар
09.10 Аплодисменти, аплодисменти...
09.35 Х/ф «Віллоу»
11.40 Комп'ютер X
11.55 Д/с «Небо XX століття», с. 1
12.25 Анонс

ТЕТ

12.30 Балет — любов моя. Р. Клявін
13.00 Т/с «Людина моря»
13.50 Джаз-степ, танц-КЛАС!
14.00 Ноу-хау-шоу
14.30 ТВ-шоп
14.40 Х/ф «Подруги»
16.20 Музика на каналі

КИЇВ

16.30 Столичні телевізійні новини (СТН)
16.45 Кіноколо
17.00 Дитяче коло
17.30 Муз. маршрут
17.50 Православний календар
17.55 Д/ф «50 років новому Китаю»
18.25 Все про податки
18.40 Місто майбутнього
19.10 Нон-стоп рандеву
19.40 Т/с «Лабіринти кохання», с. 4
20.30 Столичні телевізійні новини (СТН)
20.45 Київські ділові новини (Експрес-інформ)

ТЕТ

21.00 Антресолька
21.20 Дай п'ять
21.30 Вісті
22.00 Крамничка старожитностей
22.30 Міські новини
22.45 Х/ф «Лангольєри», с. 4
23.25 Х/ф «Подвиг розвідувальника»
01.00 Т/с «Людина моря»

ГРАВІС

18.00 Анонс
18.05, 21.10, 23.50 Торгінформ
18.20 Грації від «Гравісу»
18.45 Міста й столиці світу
19.00 Альтернатива
19.15 Комп'ютер X
19.30 Т/с «Каїна», с. 91
20.30 Жіночий світ
20.50 На добраніч, діти!
21.25 Хороші новини
21.30 Ток-шоу «Саме той»
22.00 Кіно про кіно. Д/ф «Невтомний Чаплін», с. 2
23.00 Мікс

НАРТ і ТОНІС

НАРТ

07.05 М/ф
07.25 Анекдот-асорті
07.45 Експрес-інформ
08.00 Тележурнал «Ринок»
08.30 Телескоп
09.00 Хіт-БАЗАР, ч. 8
09.35 За лаштунками
10.05 Арабески
10.35 Зоряний мотлох
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-ревю
11.10 Муз. кліпи
11.30 Автоторг
11.40 М/ф «Патруль часу»

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 Тинди-ринди
14.10 Варіації стилю
14.35 Діалоги
14.50 Телеекспрес
16.05 М/ф
16.50 Телеекспрес
17.00 Європа сьогодні
17.30 Хочу кліп!
17.35 Дивовижний світ
18.05 Стометрівка
18.40 Tutti
19.15 Клятва Гіпократа
19.25 Експрес-інформ
19.40 Щоденник сесії Верховної Ради України
19.50 Телеекспрес

ТОНІС

20.00 Інтернет-навігатор. Медіа-клас
20.30 Муз. програма
21.00 Автоторг
21.10 Х/ф
22.55 Катрін-парад
23.25 Х/ф

НТВ

05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сьогодні вранці
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода
05.20, 06.20, 07.20, 17.40 Кримінал
05.35 Карданний вал
05.50, 07.45, 16.25 Про запас
06.35 М/ф
06.50 Великі гроші
07.55 Т/с «Д. Д. Д. Досьє детектива Дубровського»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні
09.25 Цілком таємно. Інформація для роздумів
10.25 Герой дня без краватки
11.30 Старий телевізор. Х/ф «Вигідний контракт»
13.35 Т/с «Швидка допомога»
14.25 Своя гра
15.35 Т/с «Пригоди супербоя»
16.50 Т/с «Кохання й таємниці Сансет-Біч»
18.35 Герой дня
18.55 Т/с «Швидка допомога»
19.50 Т/с «Д. Д. Д. Досьє детектива Дубровського»
21.45 Т/с «Повернення до Едему», с. 1
22.45 Сьогоднячко
23.25 Сьогодні опівночі
23.45 Антропологія
00.30 Програма передач

РОСІЯ

05.55, 00.35 Програма передач
06.00, 07.00, 08.00, 12.00, 16.00, 18.00, 20.00, 00.00 Вісті
06.20 Доброго ранку, Росіє
07.15, 23.40 Чергова частина
08.20, 10.50, 11.50 Гомеопатія та здоров'я
08.30 Арена — спорт
09.00 Т/с «Життя в кольорі», с. 1
09.55 Т/с «Літо нашої таємниці»
11.00 Слухається справа
12.20 Два роялі
13.10 Т/с «Антонелла»
14.05 Т/с «Дикий ангел»
15.00, 00.20 Магазин на дивані
15.30 М/ф «Мауглі. Викрадення», «Весела карусель»
16.20 Башта
16.55 Т/с «Комісар Рекс»
17.50 Програма передач
18.30 Т/с «У дзеркалі Венери»
19.25 Фонтан-клуб
20.45 Х/ф «Таємниці Лос-Анджелеса»
23.20 Ток-шоу «Народ хоче знати»

СЕРЕДА, 6 жовтня

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

06.45 Спаси і збережи
06.50 Міські новини
07.05 Дай п'ять
07.15 Антресолька
07.30 Вісті
08.00 Християнська програма

КИЇВ

08.30 Столичні телевізійні новини (СТН)
08.45 Київські ділові новини (Експрес-інформ)
09.00 Споживач
09.15 Православний календар
09.20 Лакмус життя

ТЕТ

09.30 М/ф
10.00 Х/ф «Безприданниця»
11.30 У пошуках істини
12.00 Концерт А. Губіна
13.00 Х/ф «Лангольєри», с. 4
13.45 Джаз-степ, танц-КЛАС!

КИЇВ

14.00 Анонс
14.05 Т/с «Лабіринти кохання», с. 4
14.55 Православний календар
15.00 І. Лієпа та зірки світового балету, ч. 2
15.55 Д/с «Небо XX століття», с. 2
16.25 Анонс

ТЕТ

16.30 Просвіта
17.00 Я — пам'ятник собі... М. Криницина
17.55 Ноу-хау-шоу
18.30 Т/с «Людина моря»
19.25 Відеомузика
19.35 Вікна, які ми вибираємо...
19.50 Жінка на всі 100?
20.30 Столичні телевізійні новини (СТН) (ТРК «Київ»)
20.45 Київські ділові новини (Експрес-інформ) (ТРК «Київ»)
21.00 Антресолька
21.20 Дай п'ять
21.30 Вісті
22.00 Музика на каналі
22.15 Міські новини

КИЇВ

22.30 Х/ф «Хоробрий»
00.30 Молодіжна телевізійна служба
01.00 Комп'ютер X

ГРАВІС

18.00 Анонс
18.05, 21.10, 00.00 Торгінформ
18.20 Грації від «Гравісу»
18.45 Світ підводної фотографії
19.15 Комп'ютер X
19.30 Т/с «Каїна», с. 92
20.30 Київ сьогодні
20.50 На добраніч, діти!
21.25 Хороші новини
21.30 Ток-шоу «Саме той»
22.00 Кіно про кіно. Д/ф «Невтомний Чаплін», с. 3
23.00 «Шлягер» представляє...

НАРТ і ТОНІС

ТОНІС

11.00 Бізнес-ревю
11.10 М/ф
12.00 Автоторг
12.10 Прихильникам опери. Л. Паваротті
12.35 Х/ф «Ч. Чаплін»

НАРТ

14.00 Жіночий світ
14.20 Щоденник сесії Верховної Ради України
14.30 М/ф
14.50 Телеекспрес

ТОНІС

15.00 Х/ф
16.50 М/ф
17.30 Автоторг
17.40 М/ф
18.20 Х/ф

НАРТ

20.00 За лаштунками
20.30 Зоряні зустрічі
21.15 Ракурс
21.25 Експрес-інформ
21.35 Щоденник сесії Верховної Ради України
21.45 Діалоги
22.05 Телеекспрес
22.15 Х/ф «Семеро сміливих»
23.50 Телеекспрес

ТОНІС

00.00 Х/ф

НТВ

05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сьогодні вранці
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода
05.20, 06.20, 07.20, 17.40 Кримінал
05.35 Карданний вал
05.50, 07.45, 16.25 Про запас
06.35 М/ф
06.50 Великі гроші
07.55 Т/с «Д. Д. Д. Досьє детектива Дубровського»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні
09.25 Т/с «Повернення до Едему»
10.20 Разом
10.40 Середа
11.30 Старий телевізор. Х/ф «Вигідний контракт»
13.35 Т/с «Швидка допомога»
14.25 Російські гірки
15.35 Т/с «Пригоди супербоя»
16.50 Т/с «Кохання й таємниці Сансет-Біч»
18.35 Герой дня
18.55 Т/с «Швидка допомога»
19.50 Т/с «Д. Д. Д. Досьє детектива Дубровського»
21.45 Т/с «Повернення до Едему»
22.45 Сьогоднячко
23.25 Сьогодні опівночі
23.45 Антропологія
00.30 Програма передач

РОСІЯ

05.55, 17.50,00.35 Програма передач
06.00, 07.00, 08.00, 12.00, 16.00, 18.00, 20.00, 00.00 Вісті
06.20 Доброго ранку, Росіє
07.15, 22.45 Чергова частина
08.20, 10.50, 11.50 Гомеопатія та здоров'я
08.30 Арена — спорт
09.00 Т/с «Життя в кольорі», с. 2
09.55 Т/с «Літо нашої таємниці»
11.00 Моя сім'я
12.20 Два роялі
13.10 Т/с «Антонелла»
14.05 Т/с «Дикий ангел»
15.00, 00.20 Магазин на дивані
15.30 М/ф «Мауглі. Останнє полювання Акели», «Весела карусель»
16.20 Башта
16.55 Т/с «Комісар Рекс»
18.30 Т/с «У дзеркалі Венери»
19.25 Сам собі режисер
20.45 Х/ф «Остання справа Вареного»
22.25 Ток-шоу «Народ хоче знати»
23.00 Кіно + TV

ЧЕТВЕР, 7 жовтня

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

06.45 Спаси і збережи
06.50 Міські новини
07.05 Дай п'ять
07.15 Антресолька
07.30 Вісті
08.00 Християнська програма

КИЇВ

08.30 Столичні телевізійні новини (СТН)
08.50 Київські ділові новини (Експрес-інформ)
09.00 Анонс
09.05 Православний календар
09.10 Х/ф «Хоробрий»
11.10 Комп'ютер X
11.25 Український хокейний огляд
11.55 Д/с «Небо XX століття», с. 2
12.25 Православний календар

ТЕТ

12.30 Медичний тижневик. 36,6
13.00 Т/с «Людина моря»
13.50 Джаз-степ, танц-КЛАС!
14.00 Контакт
14.30 Дім для всіх нас
14.55 ТВ-шоп
15.05 Х/ф «Кам'яна квітка»

КИЇВ

16.30 Столичні телевізійні новини (СТН)
16.45 Чорний квадрат
17.15 Молодіжна телевізійна служба
17.45 Київ класичний
18.05 В. Щербачов представляє...
18.35 Інтерстиль
18.45 Створи себе
19.05 Збережемо здоров'я
19.25 Столиця
19.40 Т/с «Лабіринти кохання», с. 5
20.30 Столичні телевізійні новини (СТН)
20.50 Київські ділові новини (Експрес-інформ)

ТЕТ

21.00 Антресолька
21.20 Дай п'ять
21.30 Вісті
22.00 Фейєрверк фактів
22.05 Музика на каналі
22.15 Міські новини
22.30 Х/ф «Суворов»
00.15 Х/ф «Лангольєри», с. 1
01.05 Т/с «Людина моря»

ГРАВІС

18.00 Анонс
18.05, 21.10, 23.50 Торгінформ
18.20, 20.30 Грації від «Гравісу»
18.40 Сакура-шоу
19.00 Міста й столиці світу
19.15 Комп'ютер X
19.30 Т/с «Каїна», с. 93
20.50 На добраніч, діти!
21.25 Хороші новини
21.30 Ток-шоу «Саме той»
22.00 Кіно про ЗМІ. Це — ваше телебачення
23.00 Хіт-БАЗАР
23.30 Домовий

НАРТ і ТОНІС

НАРТ

07.05 М/ф
07.35 Щоденник сесії Верховної Ради України
07.45 Експрес-інформ
08.00 Х/ф «Семеро сміливих»
09.35 За лаштунками
10.05 Зоряні зустрічі
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-ревю
11.10 Муз. кліпи
11.30 Автоторг
11.40 М/ф «Безквиточники у Ноєвому ковчезі»

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 ZOOM x 12
13.40 Арабески
14.10 М/ф
14.20 Щоденник сесії Верховної Ради України
14.30 Діалоги
14.50 Телеекспрес
16.05 М/ф
16.40 Хрум
16.50 Телеекспрес
17.00 Європа сьогодні
17.30 Хочу кліп!
17.35 Дивовижний світ
18.05 Ракурс

Знову «Семеро сміливих»

18.15 Кохання та зірки
18.40 Блюз проти війни
19.25 Експрес-інформ
19.40 Щоденник сесії Верховної Ради України
19.50 Телеекспрес

ТОНІС

20.00 Муз. програма
20.15 Вернісаж
20.45 Автоторг
21.00 Час «Ч»
21.30 Х/ф
23.05 Муз. кліп
23.15 Х/ф

НТВ

05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сьогодні вранці
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода
05.20, 06.20, 07.20, 17.40 Кримінал
05.35 Карданний вал
05.50, 07.45, 16.25 Про запас
06.35 М/ф
06.50 Великі гроші
07.55 Т/с «Д. Д. Д. Досьє детектива Дубровського»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні
09.25 Т/с «Повернення до Едему»
10.20 Полундра
10.50 М/ф
11.30 Старий телевізор. Х/ф «Секретний фарватер», ч. 1
13.30 Т/с «Швидка допомога»
14.25 Дог-шоу «Я та мій собака»
15.35 Т/с «Пригоди супербоя»
16.50 Т/с «Кохання й таємниці Сансет-Біч»
18.35 Герой дня
18.55 Т/с «Швидка допомога»
19.50 Т/с «Д. Д. Д. Досьє детектива Дубровського»
21.45 Т/с «Повернення до Едему»
22.45 Сегоднячко
23.25 Сьогодні опівночі
23.45 Антропологія
00.30 Програма передач

РОСІЯ

05.55, 17.50, 01.35 Програма передач
06.00, 07.00, 08.00, 12.00, 16.00, 18.00, 20.00, 00.00 Вісті
06.20 Доброго ранку, Росіє
07.15, 23.45 Чергова частина
08.20, 10.50, 11.50 Гомеопатія та здоров'я
08.30 Арена — спорт
09.00 Т/с «Життя у кольорі», с. 3
09.55 Т/с «Літо нашої таємниці»
11.00 Урмас Отт із К. Боровим
12.20 Два роялі
13.10 Т/с «Антонелла»
14.05 Т/с «Дикий ангел»
15.00, 01.15 Магазин на дивані
15.30 М/ф «Мауглі. Битва», «Келе»
16.20 Башта
16.55 Т/с «Комісар Рекс»
18.30 Т/с «У дзеркалі Венери»
19.25 Клуб «Білий папуга»
20.45 Х/ф «Вірність»
22.30 Театр + TV
23.30 Ток-шоу «Народ хоче знати»
00.20 Гаряча десятка
01.30 Прогноз погоди

П'ЯТНИЦЯ, 8 жовтня

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

06.45 Спаси і збережи
06.50 Міські новини
07.05 Дай п'ять
07.15 Антресолька
07.30 Вісті
08.00 Християнська програма

КИЇВ

08.30 Столичні телевізійні новини (СТН)
08.50 Київські ділові новини (Експрес-інформ)
09.00 В. Щербачов представляє...

ТЕТ

09.30 Просвіта
10.00 35 хвилин джазу
10.40 Співає О. Крюкова
11.10 Теледебати
11.50 ТВ-шоп
12.00 Х/ф «Суворов»
13.50 Джаз-степ, танцКЛАС!

КИЇВ

14.00, 16.25 Православний календар
14.05 Т/с «Лабіринти кохання», с. 5
14.55 Інтерстиль
15.05 Кіногороскоп
15.25 У об'єктиві — Польща
15.55 Д/с «Небо XX століття», с. 3

ТЕТ

16.30 Шляхи до прекрасного
17.00 Земля та небо Києва. Таємниці київської землі, ч. 1
17.30 Контакт
18.00 Світ Аліси
18.30 Т/с «Людина моря»
19.30 Вікна, які ми вибираємо
19.55 Ноу-хау-шоу
20.30 Столичні телевізійні новини (СТН) (ТРК «Київ»)
20.50 Київські ділові новини (Експрес-інформ) (ТРК «Київ»)
21.00 Антресолька
21.15 Інформація для роздумів
21.30 Вісті
22.00 Теніс «Made in Germany»
22.15 Міські новини

КИЇВ

22.30 Х/ф «Дами запрошують кавалерів»
23.45 Нічний канал
01.45 Комп'ютер X

ГРАВІС

18.00 Анонс
18.05, 21.10, 00.00 Торгінформ
18.20 Грації від «Гравісу»
18.40 Комп'ютерна манія
19.00 Альтернатива
19.15 Комп'ютер X
19.30 Т/с «Каїна», с. 94
20.30 Київ сьогодні
20.50 На добраніч, діти!
21.25 Хороші новини
21.30 Ток-шоу «Саме той»
22.00 Кіно про кіно. Д/ф «Олівейра як архітектор»
23.00 Катеринославський променад
23.20 Автографи

НАРТ і ТОНІС

НАРТ

07.05 М/ф
07.35 Щоденник сесії Верховної Ради України
07.45 Експрес-інформ
08.00 Європа сьогодні
08.25 Дивовижний світ
08.55 Вісімнадцята миттєвість весни...
09.45 Кохання та зірки
10.10 Блюз проти війни
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-ревю
11.10 М/ф
12.00 Автоторг
12.10 Х/ф
12.35 Х/ф «Ч. Чаплін»

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 М/ф
14.20 Щоденник сесії Верховної Ради України
14.30 Хрум
14.50 Телеекспрес

ТОНІС

15.00 Х/ф
16.50 М/ф
17.30 Автоторг
17.40 М/ф
17.50 Х/ф

НАРТ

20.05 Зоряний мотлох
20.20 Шлягер, тому що шлягер
21.10 Ракурс
21.20 Експрес-інформ
21.35 Щоденник сесії Верховної Ради України
21.45 Діалоги
22.00 Телеекспрес
22.10 Навколомузичний нонстоп від «Тинди-ринди»
23.10 Хіт-БАЗАР, ч. 7
23.50 Телеекспрес

ТОНІС

00.00 Катрін-парад
00.30 Х/ф

НТВ

05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сьогодні вранці
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода
05.20, 06.20, 07.20, 17.40 Кримінал
05.35 Карданний вал
05.50, 07.45, 16.25 Про запас
06.35 М/ф
06.50 Великі гроші
07.55 Т/с «Д. Д. Д. Досьє детектива Дубровського»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні
09.25 Т/с «Повернення до Едему»
10.15 Служба порятунку
10.45 Ляльки
11.30 Старий телевізор. Х/ф «Секретний фарватер»
13.35 Т/с «Швидка допомога»
14.25 Життя надзвичайних звірів. Подорожі натураліста
15.35 Т/с «Пригоди супербоя»
16.50 Т/с «Кохання й таємниці Сансет-Біч»
18.45 Герой дня
19.00 Х/ф «Катала»
20.35 Професія — репортер. А. Зиненко «Остання комуна»
21.45 Т/с «Повернення до Едему»
22.45 Х/ф «Доберман»
00.30 Програма передач

РОСІЯ

05.55, 17.50, 00.35 Програма передач
06.00, 07.00, 08.00, 12.00, 16.00, 18.00, 20.00, 00.00 Вісті
06.20 Доброго ранку, Росіє
07.15, 23.45 Чергова частина
08.20, 10.50, 11.50 Гомеопатія та здоров'я
08.30 Діалоги про риболовлю
09.00 Т/с «Життя у кольорі», с. 4
09.55 Т/с «Літо нашої таємниці»
11.00 БАМ. Час надій, час змін
12.20 Два роялі
13.10 Т/с «Антонелла»
14.05 Т/с «Дикий ангел»
15.00, 00.20 Магазин на дивані
15.30 М/ф «Мауглі. Повернення до людей», «Теремок»
16.20 Башта
16.55 Слухається справа
18.30 Х/ф «Квартира на четвертому поверсі»
19.25 Цілковитий модерн
20.45 Х/ф «У Бога за пазухою»
22.40 Т/с «Спека в Лос-Анджелесі»

СУБОТА, 9 жовтня

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

07.10 Спаси і збережи
07.15 Антресолька
07.30 Вісті
08.00 Фейєрверк фактів
08.10 Міські новини

КИЇВ

08.30 Столичні телевізійні новини (СТН)
08.50 Православний календар
08.55 Арт-афіша
09.25 Х/ф «Дами запрошують кавалерів»
10.40 Посмішка
11.00 Муз. маршрут
11.20 Створи себе
11.40 Комп'ютер X
11.55 Д/с «Небо XX століття», с. 3
12.25 Православний календар

ТЕТ

12.30 Ім'я. Інформ. додаток
13.00 Світ людини. Медицина
13.30 Дай п'ять. Дайджест тижня
14.00 Тема з варіаціями. Вибране, том 1
14.40 Х/ф «Музична історія»
16.00 Фішка

КИЇВ

16.30 Столичні телевізійні новини (СТН)
16.45 Столичний прескур'єр
16.55 Економічний вісник
17.25 Київські мініатюри
17.55 Вікна у світ
18.25 Парламентський вісник
19.10 Кіноколо
19.25 Анонс
19.30 Чорний квадрат
20.00 Місто майбутнього
20.30 Столичні телевізійні новини (СТН)
20.50 Муз. пауза

ТЕТ

21.00 Спати час
21.15 Навіщо та чому?
21.30 Люди
22.00 Теніс «Made in Germany»
22.15 Міські новини
22.30 Х/ф «У далекому плаванні»
00.00 Х/ф «Лангольєри», с. 2

ГРАВІС

10.00, 15.30 Анонс
10.05, 15.35, 18.25 Грації від «Гравісу»
10.30 Бути жінкою
11.00 Престиж
11.15 Зірки естради на «Слов'янському базарі-98»
11.45 Новини Європи
12.15 Сто чудес світу
12.30, 18.00, 00.00 Торгінформ
16.00 Відкриті небеса. Кіно про кіно
17.00 Клятва Гіпократа
17.30 Палітри. Алея спогадів
18.20 Хороші новини
18.45 Увесь світ театру
19.15 Комп'ютер X
19.30 Ж.-Б. Мольєр. Спектакль «Гра про закоханого лихваря»
20.50 На добраніч, діти!
21.15 Міста й столиці світу
21.30 Ток-шоу «Саме той»
22.00 Х/ф «Сицилійський клан», с. 4
23.00 Молодіжний канал «М»

НАРТ і ТОНІС

НАРТ

07.05 М/ф
07.25 Святі дзвони
07.35 Щоденник сесії Верховної Ради України
07.45 Експрес-інформ
08.00 Тележурнал «01»
08.25 Євромікс
09.00 Хіт-БАЗАР, ч. 7
09.35 Зоряний мотлох
09.50 Навколомузичний нонстоп від «Тинди-ринди»
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-ревю
11.10 М/ф «Століття динозаврів»
12.20 Автоторг
12.30 Інтернет-навігатор. Медіа-клас

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 Шлягер, тому що шлягер
13.50 Телевізійна молодіжна служба
14.20 Щоденник сесії Верховної Ради України
14.30 Діалоги
14.50 Телеекспрес

ТОНІС

15.00 Блага звістка з Ріком Ренером
15.30 Х/ф

НАРТ

16.05 Чомучка
16.40 Святі дзвони
16.50 Телеекспрес
17.00 Дивовижний світ
17.30 Хочу кліп!
17.40 Ракурс
17.50 Х/ф «Доктор Айболіт»
19.05 Зоряні зустрічі
19.50 Телеекспрес

ТОНІС

20.00 М/ф
20.15 Світ людей. Медицина
20.45 Автоторг
21.00 Х/ф
23.45 Муз. кліп
00.00 Х/ф

НТВ

07.00, 09.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні
07.20 М/ф
07.50 Т/с «Повернення до Едему»
08.40 Старий телевізор. «Фітіль»
09.15 Кримінал. Щиросердне зізнання
09.40 Зрозумій мене
10.10 Х/ф «Конан»
11.25 До нашої гавані заходили кораблі
12.30 Увесь Жванецький
13.00 Х/ф «Чужі тут не ходять»
14.25 Своя гра
15.30 Любовні історії, які вразили світ. Грета Гарбо та Джон Гілберт
16.00 Т/с «Вона написала убивство»
16.50 Дог-шоу «Я та мій собака»
17.20 Один день «Забійного відділу»
18.35 Разом
18.55 Х/ф «Рикошет»
21.45 Т/с «Повернення до Едему»
23.40 Ток-шоу «Про це»
00.20 Програма передач

РОСІЯ

07.00 М/ф «Лікування Василя», «Пригоди пінгвінчика Лоло»
07.25 Прогноз погоди
07.30 Тато, мама, я — спортивна сім'я
08.30 Пошта РТР
09.00 Доброго ранку, країно!
09.30 Сам собі режисер
10.00 Сто до одного
10.45 Хороші новини
11.15 Золотий ключ
11.30 Бузковий туман
12.00, 20.00 Вісті
12.20 Федерація.
13.00 Урмас Отт із...
14.00 Ток-шоу «На здоров'я!»
15.05 М/с «Пригоди Астерікса»
16.00 Акуна матата
17.00 Моя сім'я
18.05 Два роялі
18.55 «Аншлаг» та K°
20.45 Х/ф «Бідна Саша»
22.35 Кубок гумору-99. Гала-концерт
00.20 Вільна боротьба. Чемпіонат світу
01.10 Прогноз погоди

НЕДІЛЯ, 10 жовтня

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

07.00 Спаси і збережи
07.05 Міські новини
07.20 Люди
07.50 Антресолька

КИЇВ

08.30 Столичні телевізійні новини (СТН)
08.50 Столичний прескур'єр
09.00 Дитяче коло

ТЕТ

09.30 Веселі старти
10.00 Хіт-БАЗАР
10.30 Теніс «Made in Germany»
10.45 35 хвилин джазу
11.30 Х/ф «У далекому плаванні»
13.00 Л. Вайкуле. «Я знаю: нічого не втрачено, якщо є кохання»

КИЇВ

14.00 Православний календар
14.05 Солодке життя
14.35 Парламентський вісник
15.20 Збережемо здоров'я
15.40 Київ. Україна. Світ.
16.10 Астр. прогноз

ТЕТ

16.30 Ім'я. «Золотий витязь»
17.00 Концерт І. Понаровської
17.40 Джаз-степ, танцКЛАС!
18.20 Х/ф «Попелюшка»
19.45 Відеомузика
20.00 Маленькі історії «Артобстрілу»
20.30 Столичні телевізійні новини (СТН). Тижневик (ТРК «Київ»)
20.55 Православний календар (ТРК «Київ»)
21.00 Спати час
21.15 Концерт Т. та С. Нікітіних, ч. 1

КИЇВ

22.30 Х/ф «Ви чиї, старенькі?»
00.10 Кіногороскоп
00.30 Комп'ютер X

ГРАВІС

10.00, 15.30 Анонс
10.05, 15.35, 20.30 Грації від «Гравісу»
10.30 Сніданок меломана
11.00 Жіночий світ
11.30 Палітри. Легенда кінця століття
12.00 Клятва Гіпократа
12.30 Шоу самотнього холостяка
13.00, 18.10, 00.30 Торгінформ
16.00 Відкриті небеса. Д/ф «Романс про Британію»
17.00 Міста й столиці світу
17.10 Тинди-ринди
17.40 Палітри
18.20 Хороші новини
18.25 Зоряні зустрічі
19.15 Престиж
19.30 Спектакль Київського молодого театру
20.50 На добраніч, діти!
21.15 Комп'ютер X
21.30 Розслабтеся, ви в ефірі
22.00 Х/ф «Сицилійський клан», с. 5
23.00 Хіт-БАЗАР
23.30 Молодіжний канал «М»

НАРТ і ТОНІС

НАРТ

07.05 М/ф
07.45 Х/ф «Доктор Айболіт»
09.00 Дивовижний світ
09.30 Л. Сорокін представляє...
10.20 Клятва Гіпократа
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-ревю
11.10 Муз. пауза
11.20 Автоторг
11.30 Життя у слові
12.00 Д/ф «Чикаго Буллз»

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 Шикуйся, шлягер!
13.40 М/ф
14.20 Телевізійна молодіжна служба
14.50 Телеекспрес

ТОНІС

15.00 Х/ф
16.35 Все про податки

НАРТ

17.05 М/ф
17.25 Духовна бесіда
17.35 Хочу кліп!
17.40 Телеекспрес
17.50 «Шлягер» представляє...
18.40 Х/ф «Неспокійне господарство»
20.05 Діалоги
20.25 Ток-шоу «Година пік»
20.50 Телеекспрес

ТОНІС

21.00 Муз. програма
21.15 Гарнізон
21.30 Автоторг
21.40 Х/ф
23.30 Муз. кліп
23.40 Х/ф

НТВ

07.00, 09.00, 11.00, 15.00 Сьогодні
07.20 Т/с «Повернення до Едему»
09.15 Служба порятунку
09.40 Полундра
10.10 Х/ф «Конан»
11.35 Великі гроші
12.05 Професія — репортер. А. Зиненко. «Остання комуна»
12.20 НТВ штурмує форт Буайар
13.30 Т/с «Вона написала убивство»
14.25 Російські гірки
15.25 Життя надзвичайних звірів. Подорожі натураліста
15.55 Кримінальна Росія. Овечкіни: останній політ, ф. 1, 2
17.00, 20.00 Підсумки
17.55 Х/ф «Класик»
21.30 Ляльки
21.45 Х/ф «Європа»
23.45 Програма передач

РОСІЯ

07.00 Служу Вітчизні!
07.25 М/ф «Аліса в Парижі», «Хитра гава»
08.25 Прогноз погоди
08.30 Вустами немовляти
09.00 Доброго ранку, країно!
09.30 «Аншлаг» та K°
10.30 Цілковитий модерн
11.00 Російське лото
11.40 Світ книг
12.00 Вісті
12.20 Парламентська година
13.10 Т/с «Закон та порядок»
14.05 Діалоги про тварин
15.00 Стара квартира. Рік 1993-й, ч. 1
16.00 Д/ф «Хлібний день»
17.00 Перед «Дзеркалом»
17.15 Х/ф «Няньки»
19.00 Дзеркало
20.00 Х/ф «Приватний детектив, або Операція «Кооперація»
21.45 Х/ф «Таємниця мисливського дому»
22.50 Ню. Вік кохання.
23.50 Чергова частина
00.15 Вільна боротьба. Чемпіонат світу
01.10 Прогноз погоди

Валерій ЛОБАНОВСЬКИЙ:

«З нами був Бог!»

За всіма показниками Андрій Гусін був одним із найкращих гравців матчу в Леверкузені

Футбол. Ліга чемпіонів. Груповий турнір. Третій тур.

Група А. «Лаціо» — «Марибор» — 4:0. **«Байєр» (Німеччина, Леверкузен) — «Динамо» (Україна, Київ). 1:1 (0:0).** 1:0 Кірстен, 52, 1:1 Гусін, 71.

«Байєр»: Матисек — 4 (оцінка авторитетного німецького тижневика «Кіккер», найвищий бал — 1), Ковач — 3, Ріб — 3, Новотни — 2,5, Понте — 2 (Райхенбергер, 85, без оцінки), Кірстен — 2,5, Емерсон — 3, Байнліг — 4, Шнайдер — 3, Нойвілл — 5 (Гайдук, 46 — 2,5), Рамелов — 2.

«Динамо»: Шовковський — 3, Головко — 3, Ващук — 4, Дмитрулін — 4 (Кормильцев, 74 — без оцінки), Каладзе — 3, Косовський — 4, Ребров — 4, Гусін — 2,5, Шацьких — 4,5, Коновалов — 4 (Герасименко, 59 —3,5), Мамедов — 3,5 (Федоров, 81 — без оцінки).

Попереджено: Каладзе, 33, Гусіна, 35, Кірстена, 57, Кормильцева, 89.

Арбітр — Клод Коломбо (Франція).

29 вересня. Леверкузен. «Байєр Арена». 17 градусів. 22 500 глядачів.

	В	Н	П	М	О
Лаціо	2	1	0	7—2	7
Байєр	1	2	0	4—2	5
Марибор	1	0	2	1—6	3
Динамо	0	1	2	2—4	1

Група В. «Барселона» — «Арсенал» — 1:1; АІК — «Фіорентина» — 0:0. «Барселона» — 7 очок, «Арсенал» — 5, «Фіорентина» — 2, АІК — 1.

Група С. «Боавішта» — «Фейєноорд» — 1:1, «Русенборг» — «Боруссія» — 2:2. «Боруссія», «Русенборг» — по 5, «Фейєноорд» — 3, «Боавішта» —1.

Група D. «Кроатія» — «Штурм» — 3:0, «Манчестер Юнайтед» — «Марсель» — 2:1. «Манчестер Юнайтед» —7, «Марсель» — 6, «Кроатія» — 4, «Штурм» — 0.

Киянам, як кажуть, відступати було вже нікуди. Ця обставина відвертала увагу навіть від славнозвісного собору в Кельні, поблизу якого мешкали журналісти і група підтримки, та інших історичних й архітектурних пам'яток міста на Рейні. Головним був, звісно, футбол.

Непередодні матчу під час тренування динамівців від місцевих журналістів дізнався чимало цікавого. Зокрема, що один із провідних гравців «Байєра», іранець Дараюш Яздані перебуває під слідством за сексуальні домагання до покоївки в готелі. Що зарплати в місцевих гравців неврожу. Скажімо, у воротаря, поляка Адама Матисека, вона становить ... понад чотири мільйони німецьких марок на рік.

Наставник леверкузенців Кріштоф Даум застерігав підопічних, що з «Динамо» жартувати не варто.

— У матчі з «Марибором» кияни мали безліч моментів, — сказав він. — Але доля всміхнулася словенцям, які створили лише одну голеву атаку і завершили її результативно. І в Римі українці зіграли досить привабливо. Мали шанс принаймні на нічию...

Пан Даум казав усе це щиро. Адже його слова в цілому підтвердилися. І про них він нагадав уже після зустрічі, назвавши «Динамо» (Київ), попри нинішні проблеми з наявністю в ньому класних виконавців, одним із найсильніших клубів Європи.

Перед грою я зустрів Володимира Кличка і від імені читачів «Голосу України» привітав славного українського боксера з виграшем титулу чемпіона Європи серед професіоналів у матчі проти німця Акселя Шульца в Кельні. Популярність братів Кличків у Німеччині просто фантастична. І через них слова «Україна», «українці», «Київ» лунають всюди в цьому ситому і заможному краї.

— Переконаний, наші сьогодні не програють, — сказав Володимир, коли прощалися. — Щиро вболіватиму за них...

Але на стадіоні дізналися про неприємне: захворів Лобановський (підскочила температура) і залишився в готелі. З ним тримали зв'язок за допомогою мобільних телефонів. І в підсумку підопічні не підвели свого тренера.

Якщо взяти до уваги кількість моментів, які створили обидві команди біля воріт суперника, то певна перевага, звісно, на боці «Байєра». Є в його складі чудові виконавці. Особливою активністю відзначався захисник Ріб, який постійно долучався до атак правим флангом і щоразу гостро прострілював у штрафний динамівців. Замучив нашу оборону швидкий і в'юнкий Понте. А 34-річний майстер найвищого класу Кірстен увесь час був націлений на активні дії. Один раз його і «загубили», на жаль, наші оборонці.

Утім, кияни вже вкотре виявили неабиякі бійцівські якості і врятували матч. Герасименко вкинув аут, Ребров обіграв суперника і гостро прострелив. Гусін вчасно виставив жорстко ногу і на противоході випередив «мільйонера» Матисека.

— З нами був Бог! — сказав уже наступного дня Валерій Лобановський (медики все-таки поставили його на ноги), коли ми розмовляли з метром в аеропорту «Кельн—Бонн». — Адже після першого гола в німців було ще кілька шансів відзначитися.

— Але і їм допомогли сили з неба, — зауважили ми Валерієві Васильовичу. — Коли Федоров пасом на останніх секундах гри вивів Шацьких на вільний простір. Спіткнувся Ріб. Але м'яч від нашого форварда відскочив, мов від паркана...

Отже, здобуте перше динамівське очко в груповому турнірі — дуже важливе. І, сподіватимемося, не останнє. Певні шанси український чемпіон ще зберігає.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Кельн—Леверкузен—Київ.

Наша редакція дякує керівництву ФК «Динамо» (Київ) за допомогу в підготовці цього матеріалу.

За Кубок УЄФА

Українські клуби вкрай невдало зіграли матчі-відповіді: «Шахтар» — «Рода» — 1:2, «Кривбас» — «Парма» — 0:3, «Карпати» — «Гельсінборг» — 1:1 (пенальті — 2:4) і зійшли з турнірної дистанції.

Оголошення

Арбітражний суд Донецкой области (340105, г. Донецк, бул. Пушкина, 34) возбудил дело № 18/277 б о банкротстве Частного предприятия «Стройэкспресс» (340003, г. Донецк, ул. Левобережная, 11). Банковские реквизиты должника: расчетный счет 26004187638001 в ДРУ КБ «Приватбанк» г. Донецка , МФО 335496, ОКПО 23127275.

Претензии кредиторов и возможных санаторов принимаются в течение месяца после опубликования объявления.

Арбитражный суд Луганской области (348000, г. Луганск, площадь Героев ВОВ-3а) по заявлению Свердловского отдела Государственной службы охраны при свердловском ГО УМВД возбудил дело № 11/46б от 28.04.1999 о признании банкротом «Опытно-экспериментальное производство «Прибор» при ВУГУ г. Луганска, кв-л Молодежный, 20-а, корпус-7, р/с 2600130150014 в железнодорожном отделении Проминвестбанка Украины г. Луганска.

Претензии кредиторов и санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования.

Арбітражний суд Чернівецької області (274000, Чернівці, вул. Кобилянської, 14) порушив справу № 5-342-285-Б від 10.08.1999 р. за заявою Чернівецького облуправління Ощадбанку України про визнання банкрутом ПВКФ «РІД», р/р 260033013305 в ОПЕРВ облуправління Ощадбанку, МФО 356334, юридична адреса: 274013, м. Чернівці, вул. Червоноармійська, 172/194.

Претензії кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Миколаївської області порушив справу № 4/124 за заявою ТОВ ЕКБ «ЮрЕкспертиза» про визнання банкрутом приватної багатогалузевої фірми «Маргарита» за юридичною адресою: 327058, Миколаївська обл., м. Миколаїв, вул. Червоних Майовщиків,36, р/р 2600630011267 у МФ АКБ «Вабанк», МФО 326063, код ЗКПО 20862755.

Кредиторам та можливим санаторам надсилати заяви в арбітражний суд з майновими вимогами протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Запорізької області (330001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4), порушив справу № 5/4/357 про банкрутство ТзОВ «Вомакс» м. Запоріжжя (33000, м. Запоріжжя, вул. Парамонова, 11/60, р/р 26004300147 в Операційному відділенні Ощадбанку м. Запоріжжя, МФО 313957, код 24513508).

Кредиторам звертатися протягом місяця до арбітражного суду.

Арбітражний суд Херсонської області (325000, м. Херсон, вул. Горького, 18) порушив справи про банкрутство:

1. Справа № 1/2-б, юридичного кооперативу «Феміда» (Код ЗКПО — 22737882), юридична адреса: 326800, Херсонська область, м. Берислав, вул. Губайдуліна, б. 71, кв. 9, р/рахунок 26008200102001 в Бериславському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352026.

2. Справа № 6/189-б, кооперативу «Еллада» (Код ЗКПО — 21272122), юридична: адреса 326800, Херсонська область, м. Берислав, вул. К. Маркса, б. 26, р/рахунок 26004200106001 в Бериславському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352026.

3. Справа № 6/192-б, ТОВ «Реал» (Код ЗКПО — 22730222), юридична адреса 326400, Херсонська область, м. Скадовськ, вул. Ворошилова, б. 80а, р/рахунок 26000200865001 в Скадовському відділені АК АПБ «Україна», МФО 352156.

4. Справа № 5/111-б, ВАТ ім. Щорса (Код ЗКПО — 00855983), юридична адреса 326023, Херсонська область, Нововоронцовський район, вул. 1-го Травня, б. 5, р/рахунок 26003700000478 в Н. Воронцовському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352123.

Письмові звернення щодо майнових вимог та умов санації необхідно подати до арбітражного суду не пізніше одного місяця з дня опублікування цього оголошення.

Арбітражний суд Херсонської області (325000, м. Херсон, вул. Горького, 18) порушив справу № 6/200-б про банкрутство Архангельського ССТ (с. Архангельське Херсонської обл., Високопільського р-ну, р/р 26001200102313 у АК АПБ «Україна» смт Високопілля, МФО 352219, код 01769814).

Кредиторам звертатися протягом місяця до арбітражного суду.

Арбітражний суд Хмельницької області (280000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушив справу № 7/143Б про банкрутство М'якотського ССТ (с. М'якоти, Хмельницька обл., р/р 2600003003001 в філії АБ «Поділля» м. Ізяслав, МФО 315427, код 01772710).

Кредиторам звертатися протягом місяця до арбітражного суду.

Арбітражний суд м. Києва (252030, м. Київ,. вул. Б. Хмельницького, 44) порушив справу № 22/142б про банкрутство ТзОВ «Трієра» (252143, м. Київ, вул. І. Сірко, 8/4, р/р 2600300173001 в «Укрнафтогазбанку» м. Києва, МФО 300294, код 19115697).

Кредиторам звертатися протягом місяця до арбітражного суду.

Государственная налоговая инспекция в Горняцком районе г. Макеевки Донецкой области сообщает, что арбитражным судом Донецкой области (340105, г. Донецк, бульвар Пушкина,34) возбуждены дела о банкротстве:

№ 18/144б от 19.05.1999 г. частного предприятия «СДП» (339055, Донецкая область, г. Макеевка, м/н Октябрьский, д.1. кв. 86, р/с 1644332 в Горняцком отделении АК ПИБ г. Макеевки, МФО 334419, код ОКПО 21995984);

№ 18/143б от 19.05.1999 г. коллективного предприятия «Капитал» (339015, г. Макеевка, Донецкая обл., ул. Лысенко, д. 82 кв. 1, р/с 1468521 в Горняцком отделении АК ПИБ г. Макеевка, МФО 334419, код ОКПО 23348071);

№ 18/142Б от 19.05. 1999 г. к частному предприятию «Гродо» (339055, г. Макеевка, Донецкой обл., ул. Подъемная, д. 10/4, кв. 23, р/с 26000301440351 в Горняцком отделении АК ПИБ г. Макеевка, код ОКПО 24461792;

№ 5-169Б от 17.06. 1999 г. общества с ограниченной ответственностью Совместной Украинско-Российской производственно-коммерческой фирмы «Астра ЛТД» (339055, г. Макеевка, ул. Репина, 43а, р/с 26005980155 в Макеевском отделении Укрсоцбанк, МФО 334174, код ОКПО 21996191).

Претензии кредиторов и заявления санаторов подавать в арбитражный суд Донецкой области в месячный срок со дня опубликования этого объявления.

Арбитражный суд Донецкой области (340106, г. Донецк, б. Пушкина,34) возбудил дело № 18/164 Б о банкротстве частной фирмы «Анта Б».

Юридический адрес: 340050, г. Донецк, ул. Р. Люксембург, 39 а, кв.3. Р/с 260039801992 в Донецкой областной дирекции «Укрсоцбанка», МФО 334011, ОКПО 22012848.

Арбітражний суд Тернопільської області (282001, м. Тернопіль, вул. Острозького, 14А), порушив справу:

— № 10/Б-160 про банкрутство колективного сільськогосподарського підприємства «Україна» с. Шумляни, Підгаєцького району, Тернопільської області, р/р 26009200437001 в Бережанському відділенні банку «Україна», МФО 338028, код 09338025.

АТ «Україна-Холдинг-Лізинг» повідомляє, що загальні збори відбудуться 19 листопада 1999 р. о 16.00 за адресою: м. Київ, вул. Хорива, 41.

Порядок денний: Звіт правління про результати роботи в 1998 році.

Арбитражный суд г. Севастополя (335000, г. Севастополь, ул. Суворова, 21) возбудил дело № 20-3/363 о признании банкротом ДПП «Производство» ОАО «Южреммаш» (335000, г. Севастополь, Камышовское шоссе, 12, р/с 26008254317001 Приватбанк г. Севастополя).

Астрологічний прогноз на 4 — 10 жовтня

ОВЕН. Варто навести порядок у справах і власному організмі, оскільки скрізь спостерігається перебір — пригнічені почуття, думки і зайві речі. Не нехтуйте словами і важливими дрібницями, що стосуються побуту, харчування і способу життя, особливо в першій половині тижня.

ТЕЛЕЦЬ. У своїх прагненнях почнете кидатися з однієї крайності в іншу, а в особистих стосунках — від захоплення до зневаги, оскільки ніяк не відчуєте повного задоволення. Не поводьтеся зухвало — можете постраждати від заздрості, не говоріть зайвого, оскільки наживете собі ворогів.

БЛИЗНЯТА. Великі надії і двоїста ситуація якоюсь мірою зроблять вас некомпетентним і навіть поставлять у принизливе становище. Така ситуація може скластися на роботі або у зв'язку з роботою, що виконується за сумісництвом, без офіційного контракту або за усним договором.

РАК. У першій половині тижня небезпечно ризикуєте — хочеться все поставити на карту. Однак виграш дістанеться не вам, а родичам або посередникам. Справи, розпочаті в середу і неділю, надовго залишаться незавершеними.

ЛЕВ. Схильні через домашні негаразди пересваритися з усіма. Не робіть дорогих покупок — ваш вибір буде невдалий і дуже швидко стане непридатним. Не починайте ремонт у квартирі —затягнеться надовго.

ДІВА. Вам пощастить — знайдете досвідченого юриста, адвоката, керівника. У справах і розмовах схильні хапатися за несуттєве і закривати очі на те, що на сьогодні важливіше.

ТЕРЕЗИ. Беретеся за нездійсненні справи, бо переоцінюєте свої сили і кошти. Можете опинитися без грошей, оскільки будете покладатися на випадок або виграш.

СКОРПІОН. Не довіряєте близьким людям. Поводитеся невизначено і багато чекаєте від інших, тому й розчаруєтеся. Не відгороджуйтеся від правди, якщо хочете зберегти стосунки.

СТРІЛЕЦЬ. Через власні помилки ризикуєте позбутися хороших умов на роботі, вигідної пропозиції та довір'я потрібних людей. Будьте конкретні і послідовні, оскільки можете ускладнити собі життя тим, що візьметеся не за свою роботу.

КОЗЕРІГ. Розчаруєтеся в нових друзях і отриманому результаті —чекали на одне, а отримаєте інше. Можливо, зіткнетеся з обманом. Пощастить зі службовою поїздкою — менше витратите грошей. Зустріч з потрібною людиною виявиться корисною тільки у вівторок і суботу.

ВОДОЛІЙ. Важкий тиждень для глави сім'ї і керівника колективу —розчаруєте і близьких, і підлеглих. У справах помилитесь у виборі стратегії. Ставите дуже грандіозне і невизначене завдання. Інші люди можуть засумніватись у вашій чесності й компетентності як компаньйона.

РИБИ. Ризикуєте втягти себе в заплутану історію і програшну судову справу. Їх можна уникнути, якщо піти на переговори у вівторок. У щоденному спілкуванні виникнуть проблеми через непорозуміння, неточну рекламу та інформацію.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Фото з конверта

Повість временних літ — від минувшини до сьогодення.

Фото Павла ВЕРЕСА.

Народний календар

Жовтень ходить по краю та виганяє птахів із раю

2 жовтня — Трохима. На Трохима не проходить щастя мимо — куди Трохим, то й воно за ним. У цей день хлопці й дівчата обирали одне одного.

4 жовтня — Кіндрата. Починали готуватися до зими. Про тих, хто легковажив, казали: «Пустий господар по Кіндраті, що не має ще кожуха в хаті».

5 жовтня — Фотія. Якщо листя з берези ще не опало, то сніг ляже пізно.

8 жовтня — Єфросинії. Поштакована цього дня капуста мала добре зберігатися, тож і називали його капусником.

Прикмети жовтня

Дикі гуси на відльоті — кінець бабиному літу. З 2 по 10 жовтня пасічники переносили в омшаники (погребки) вулики. При цьому спостерігали: якщо бджоли старанно позаліплювали вічка воском чи прополісом — зима буде сувора, а коли злегка, то тепла. Грім у жовтні — на малосніжну, м'яку й коротку зиму. Якщо молодик припаде на дощовий день, то весь наступний місяць буде дощовий.

Це цікаво

Що може розумна дружина

Цікаво, що в молодих чоловіків 20—30 років мозок зазвичай на 10—15 % більший, ніж у жінок. Та вже по досягненні 45 років чоловічий мозок безповоротно втрачає стільки мозкових клітин (нейронів), що за вагою часто-густо наближається до жіночого.

У 50 років індекс інтелекту чоловіків зменшується в середньому вже на десять відсотків. По досягненні пенсійного віку придатними до використання залишаються лише дві третини чоловічих нейронів.

Що може зробити чоловік, щоб запобігти чи хоча б уповільнити прогресуюче з віком отупіння? Виявляється, панацея — в регулярному «відточуванні» мізків.

Німецькі вчені недавно з подивом помітили, що повільніше за все розумові здібності знижуються з віком у чоловіків, котрі одружені з розумними жінками. З'ясувалося, що розумна дружина є своєрідним стимулятором, який сприяє ліпшому кровозабезпеченню чоловічого мозку і постачанню його киснем.

А що робити чоловікам, у яких жінки не дуже розумні чи їх взагалі немає? І для таких бідолах з погляду сучасної науки не все ще втрачено. Нейрофізіологи радять їм після 40-річного життєвого рубежу систематично розв'язувати кросворди.

Ці вправи не гірше за розумну жінку можуть підтримати мозковий тонус чоловіка у більш чи менш пристойному стані.

Юрій СКОРОХОД.

А Юрій Григорович — знову голова журі

Міжнародний конкурс балету імені Сержа Лифаря відбудеться у столиці з 10 по 17 жовтня по двох номінаціях: артисти балету (солісти та дуети) і хореографи. У хореографічному мистецтві немає аналогів цьому творчому змаганню. Вперше у світовій практиці поруч змагаються молоді артисти та балетмейстери, що віддзеркалює дві грані особистості Сержа Лифаря: блискучого танцівника та водночас постановника і педагога.

Засновники та організатори конкурсу — Міністерство культури і мистецтв України, головне управління культури столичної міськдержадміністрації, Асоціація діячів хореографічного мистецтва Національної музичної спілки, Національна опера України імені Т. Шевченка, Українська державна академія танцю, Український державний центр культурних ініціатив.

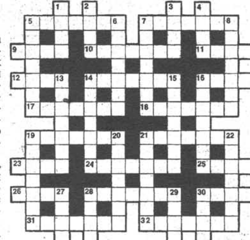
Як і на двох попередніх конкурсах, голова журі — президент Міжнародної спілки діячів хореографії та Комітету танцю інтернаціонального інституту театру ЮНЕСКО Юрій Григорович. Він був другом Сержа Лифаря та понад 30 років очолював балет московського Великого театру.

Генеральні спонсори конкурсу — виробничо-комерційне об'єднання «SLY», Міжнародні авіалінії України. Генеральні інформаційні спонсори — ТРК «Золоті ворота», радіо «Люкс».

Спонсор — фірма «Фалбі». Інформаційні спонсори —газети «Голос України», «Киевские новости», Національне українське радіо, телеканал «ТЕТ», Перший Національний канал, журнали «Музика», «Мир искусств».

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Кросворд

По горизонталі: 5. Наближений до Божого престолу ангел. 7. Споруда, висічена з суцільного каменю. 9. Острів — колиска егейської культури. 10. Колишній командуючий Київським військовим округом. 11. У недалекому минулому захисник київського «Динамо». 12. Зернова культура. 14. Махове колесо. 16. Хрещена мати по відношенню до батьків хрещеника. 17. Автор роману «І будуть люди». 18. Протоболгарський хан. 19. Український композитор. 21. Нікудишній лікар. 23. Морська тварина, родич десятиногого рака. 24. Місце поселення людей кам'яного віку. 25. Богиня перемоги. 26. Дворушник, підступна людина. 28. Одна з форм існування матерії. 30. Жанр української народної пісні. 31. Персонаж однойменного роману В. Скотта. 32. Один з основоположників сучасної іспанської композиторської школи.

По вертикалі: 1. Персонаж гоголівського «Вія». 2. Біблійний подорожній, убивць якого викрили журавлі. 3. Притока Десни. 4. Святий, учасник чвар між князями Київської Русі. 5. Старовинний слов'янський масовий танець. 6. Господар пивниці, чиїм іменем названо відомий у Криму курган. 7. Гора у Високому Бескиді, де січові стрільці завдали поразки переважаючим російським військам. 8. Син Одіссея. 13. Половина навчального року у вузі. 14. Вівця з тонкою білою вовною. 15. Українська назва колодязя без зрубу. 16. Транспортні судна, що рухаються одне за одним. 19. Колишнє запорозьке городище. 20. Син і продовжувач справи відомого майстра скрипок Страдіварі. 21. Місто, біля якого гетьман Виговський завдав поразки царському війську. 22. Княже місто на Сулі. 27. Нічний птах. 28. Автор роману «На калиновім мості». 29. Гірська порода із вмістом металу. 30. Продукт із ягід.

Відповіді до кросворда, надрукованого 25 вересня

По горизонталі: 1. Зело. 3. Кюрі. 5. Ідол. 7. Подорожник. 9. Овес. 10. Сабо. 11. Сакура. 13. Окріп. 14. Суфле. 15. Скіфи. 16. Кіото. 17. Шпинат. 20. Чека. 22. Емма. 23. Антарктида. 24. Курс. 25. Ніас. 26. Майя.

По вертикалі: 1. Золототисячник. 2. Орос. 3. Крона. 4. Інжир. 5. Ірис. 6. Лісомеліорація. 7. Петриківка. 8. Камфоросма. 11. Спориш. 12. Аспект. 18. Плаун. 19. Аттіс. 21. Аніс. 22. Едем.

Редактор номера Анатолій СОЛОНСЬКИЙ.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 236694.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311181.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець – Верховна Рада України